

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	oversadt paa Dansk af R. Soelberg ; [Musiqven af Joseph Sarti].
Titel Title:	<u>Cesare in Egitto : dramma per musica, da rappresentarsi sul regio teatro danese, l'autunno dell'anno 1763 = Julius Cæsar i Ægypten : et musicalsk Skue-Spil til at opføres paa den kongelige danske Skueplads, i...</u>
Alternativ titel Alternative title:	Julius Cæsar i Ægypten.
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kiøbenhavn : trykt hos Lars Nielsen Svare, [1763]
Fysiske størrelse Physical extent:	93 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Julius Cæsar

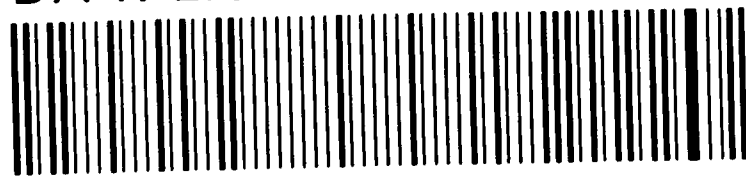
i Ægypten

1768

56-383

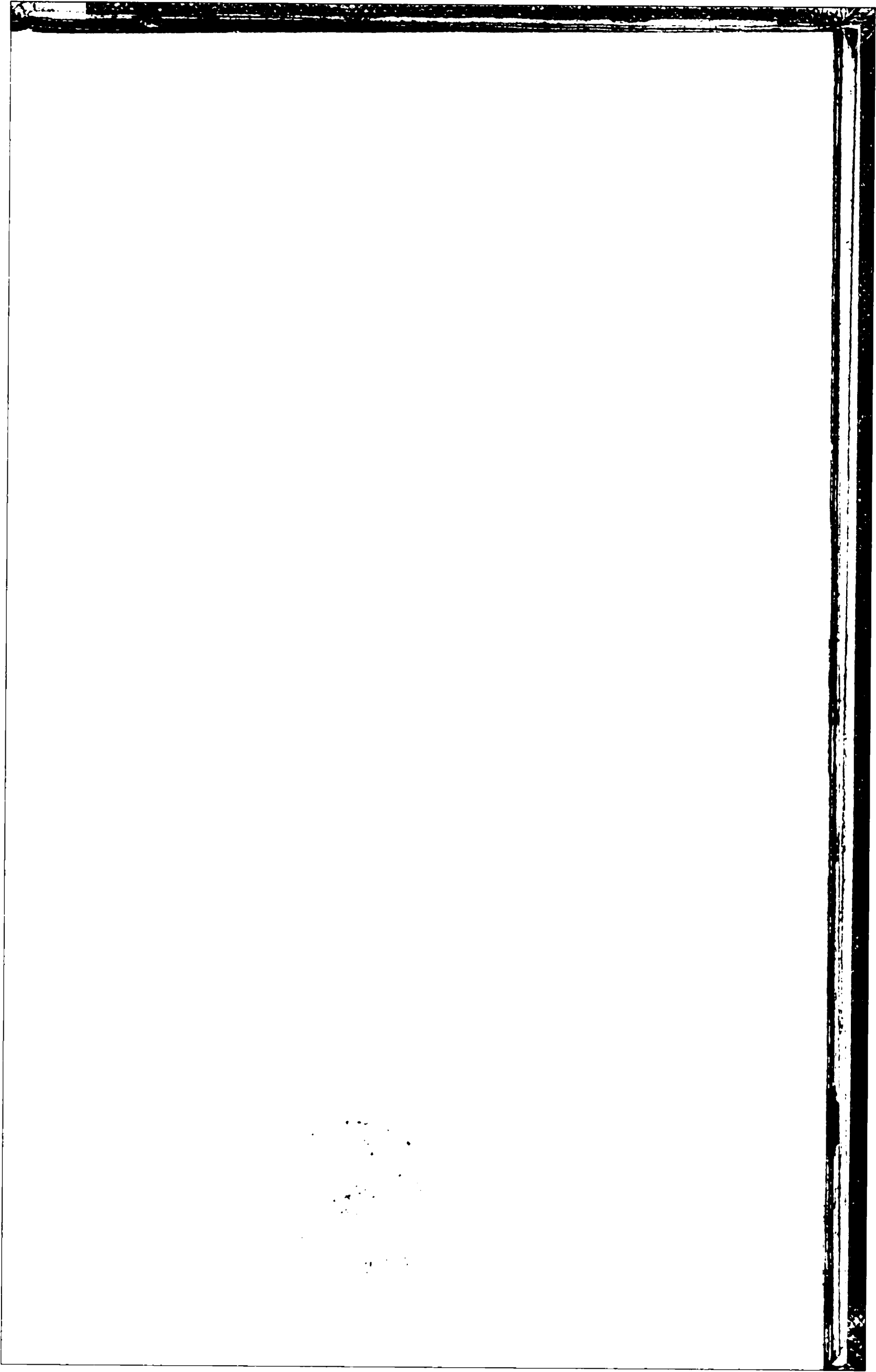
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

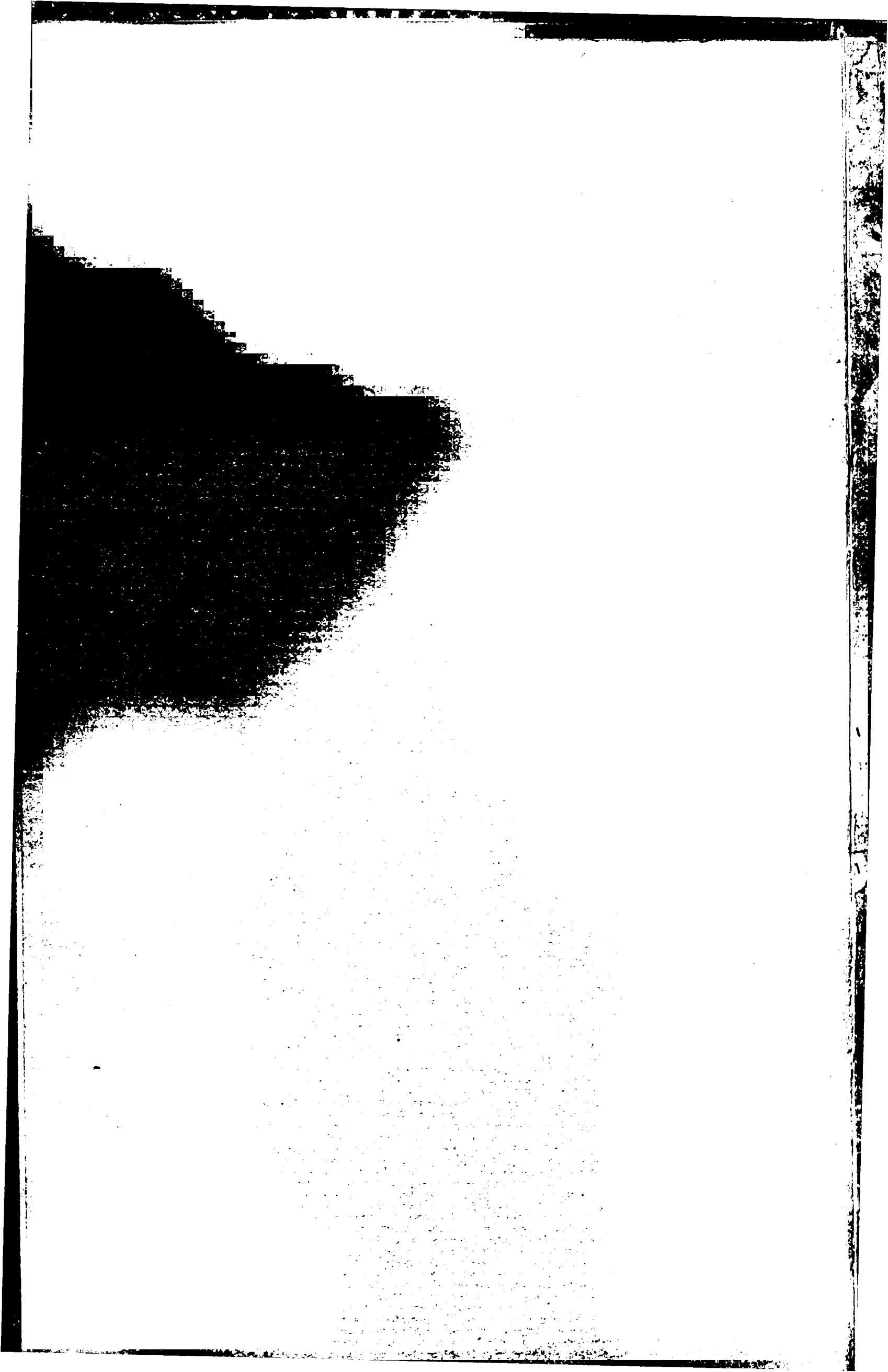

1 1 56 0 8 02417 8

+ REX

Julius Löfner i Egypten
målade Skinn. Syd.

Eh. 1763.

56-383

CESARE

IN EGITTO.

Dramma per Musica,

Da rappresentarsi

ful

Regio Teatro Danese,

L' autunno dell' Anno 1763.

Julius Cæsar

i Egypten.

Et

Musicalt Skue-Spil,

til at opføres

paa

den Kongelige Danske Skueplads,

i Efterhøsten af Aaret 1763.

Oversadt paa Dansk,

af

R. Soelberg,

Dansere ved de Kongelige Skuespil.

Kjøbenhavn,

Trykt hos Lars Nielsen Svare.

Argomento.

Vinto Pompeo Magno da Cesare nei Campi di Farsaglia, tolse seco la Moglie Cornelia, e Sesto suo Figlio, con i quali, e con altri Senatori del suo partito fuggì in Egitto, dove sperava, che il Giovane Rè Tolomeo, al Padre di cui aveva egli ricuperato il Regno, lo dovesse amorevolmente raccogliere, e favorire contro il Nemico. Ma persuaso quel Principe dal consiglio crudele d' Achilla, a meritarsi la benevolenza del Vincitore colla morte di Pompeo, in quella nave, che mandò per riceverlo, lo fece perfidamente trucidare, indi troncatagli la testa, la riservò alla venuta di Cesare, a cui doppo alquanti giorni approdato in Alessandria con altri prigionieri l'offerse in dono. Lunge però dal riportarne egli lo sperato gradimento, procurò Cesare di vendicare l'assassinio, e fa-

Indhold.

Efter at Pompejus Magnus var bleven overvunden af Julio Cæsare paa de Pharsaliske Marker, tog han sin Gemahl Cornelia, og hans Søn Sirtus, og flyede med samme, og med nogle andre Raadsherrer af hans Partie, til Egypten, hvor han haabede, at den unge Konge Ptolomeus, hvis Fader han havde hjulpet til sit Rige igien, skulde tierligen tage imod ham, og hielppe ham imod hans Fiende. Men denne Konge, som efter Achillaes græsselige Raad var bragt paa de Tanker at han skulde tilveiebringe sig Cæsars Venskab, ved Pompejs Død, lod ham paa en forræderisk Maade ihjelslaae i det Skib, som han skikkede ham i møde for at tage imod ham, derefter lod han hans Hoved afhugge, og forvarte det til Cæsars Ankomst, som nogle Dage derefter landede i Alexandria, til hvilken han tilligemed andre Fanger frembød det som en Foræring. Dog langt fra at faae den Tak som han haabede sig, søgte

e favorendo contrò Tolomeo la Sorella Cleopatra, che finisuratamente amava, dopo un combattimento avuto con il Popolo d' Alessandria, nel quale pericolò tanto, che dovette salvarsi a nuoto, gli riuscì finalmente di farla Regina. Sú questo rapporto che si fa diffusamente dagli Scrittori della storia Romana, hà l' Autore fondati gl' altri verisimili accidenti, che che compongono l' intreccio di questo Drama.

La scena si finge in Alessandria.

At-

Cæsar at hæbne dette Mord, og satte sig imod Ptolomeum, ved at holde med sammes Søster Eleopatra, som han inderligen elskede, og efter at han havde holdt et Feldt- slag med Folket i Alexandria, i hvilket han vovede sig saa yderlig, at han maatte frelse sig ved at svømme, lykkedes det ham dog endelig at gjøre hende til Dronning. Paa denne Efterretning som findes vitløftigen hos Scribenterne om den Romerske Historie, har Autor grundet de andre rimelige Hændelser, som udgjør Sammenhængen af dette Skuespil.

Skuepladsen forestilles i Alexandria.

Attori.

Giulio Cesare.

Il Signor *Domenico Scogli.*

Cornelia, Moglie di Pompeo Magno.

La Signora *Marianna Galeotti.*

Cleopatra, Sorella di Tolomeo, e Regina d'Egitto.

La Signora *Vittoria Galeotti.*

Tolomeo, Rè d'Egitto.

Il Signor *Giuseppe Secchioni.*

Achilla, Generale di Tolomeo.

Il Signor *Antonio Boscoli.*

Lepido, Senatore Romano, amante di *Cornelia.*

il Signor *Giano Musted.*

Sesto Pompeo, Fanciullo, che non parla.

La Musica è tutta nuova, composta dal Signor *Giuseppe Sarti*, Mastro di Capella di S. M. Il Rè di Danimarca, Norveggia, &c.

I Balli sono d'invenzione, e direzione del Signor *Gio- Antonio Sacco.*

Atto

Personerne.

Julius Cæsar.

Monfr. Domenicus Scogli.

Cornelia, Pompeji Magni Gemel.

Madsell. Marianna Galeotti.

Cleopatra, Ptolomei Søster, og Dronning i
Egypten.

Madsell. Victoria Galeotti.

Ptolomeus, Konge i Egypten.

Monfr. Joseph Secchioni.

Achillas, Ptolomei General.

Monfr. Anton Boscchi.

Lepidus, en Romersk Raadsherre forelsked i Cornelia.

Monfr. Jens Musted.

Sixtus Pompejus, et ungt Barn, som en taler.

Musiquen er gandske nye componeret af Monfr. Joseph Sarti, Capel-Mester hos Hans Majestet Kongen af Daanemark og Norge, &c. &c.

Dansene ere af Monfr. Johan Anton Sacco, hans Opfindelse og Direction.

Atto Primo.

Scena I.

Porto d' Alessandria con Navi, e Soldati Romani, che sbarcano con Giulio Cesare.

Achilla servito da Servi Regj con varj doni, frà quali vi è la Testa di Pompeo recisa, involta in un drappo di Porpora; poi Cornelia, Lepido, e Sesto Pompeo Fanciullo prigionieri.

Ach. **A**l Sempre Augusto, al sempre grande,
invitto

Cesare, in questi doni
Il Regnante d' Egitto
Di sincera amistà tributo rende.
Tanto l' armi latine, e il tuo gran nome,
Che al suon di tue Vittorie
Fece rimbombo in queste spiagge ancora,
Il mio Signor per me tuo fervo onora.

Ces. Il popolo di Roma
Sempre gradì di Tolomeo l' affetto;
Io grato gli farò; le ricche offerte
Tu le ritorna, e dille
Che i doni nò, ma la sua fede accetto.

Ach. Se oro gradir non vuoi
Signore accetta almeno
Il Don, chè t' offre dei nemici tuoi - - -

(vengono condotti i Prigionieri.)

Ces.

Første Act.

Første Scene.

Havnen i Alexandria med Skibe; og Romerske Soldater, som kommer i Land med Julius Cæsar.

Achillas med Kongelige Betientere som frembær adskillige Foræringer, hvoriblandt er Pompeji afhugne Hoved, indspøbt i et purpurfarvet Tæppe; derefter Cornelia, Lepidus, og Barnet Sirtus Pompejus fangne.

Ach. **S**it den altid milde, store og uovervindelige Cæsar, giver Kongen af Egypten i disse Gaver, et skyldig Beviis paa oprigtig Benskab. Saa stor Høragtelse, for de latinske Vaaben, og dit store Navn; som ved Nygtet om dine Sejervindinger gav Gienlyd endog her paa vore Havbredder, viser min Herre ved mig hans Tienere.

Cæs. Det Romerske Folk har altid havt Ptolomei Benskab fiært; jeg er ham forbunden; Du kand gaae tilbage igien med disse kostbare Gaver, og sige ham at jeg ey tager imod Gaverne, men imod hans Benskab.

Ach. Dersom du ey vil tage imod Guld, Herre, saa tag i det ringeste imod den Gave, som han tilbyder dig af dine Tiender.

(Sangerne bliver fremførte.)

Ces. Tu Lepido! e tu seco
Cornelia Prigioniera!

Cor. Sì Tiranno, arrossisci
In veder per tua colpa
Frà queste d'empierà servili spoglie
La Figlia di Scipione,
La Vedova di Crasso,
E di Pompeo la sventurata Moglie.

Ces. Ritorna a Tolomeo, grazie gli rendi,
(ad Achilla.)

Dì, che amico ne vengo,
Che tal mi attenda, e intanto
Mentre quest' infelici,
Ch' egli m' invia, pietosamente accolgo,
L' aspre ritorte di mia man disciolgo.

Cor. Non t' appressar, non voglio.
Da chi la Patria oppresse,
Da chi fè serva Roma
Ricuso libertà, t' odio, e detesto,
Involati a miei sguardi
Il solo don, che ti dimando, è questo.

Ach. Vedi, con quest' offerta
(vien condotto il Figlio.)
Forse la placherai; quest' è suo Figlio.

Ces. Infelice fanciullo,
Fù colpa di Pompeo
L' accerbo tuo destino, e il tuo periglio;
Vanne, festo, ti rendo
Alla tua Genitrice; in quest' amplesso
Hai del mio Amore un pegno.

Cor.

Cæs. Er du her Lepide! og du med ham fangen,
Cornelia!

Cor. Ja Tyran, skam dig ved at see for din Skyld
i disse gruesomme og troelose Fange-lænker, en
Datter af Scipione, Erasfi Enke, og Pom-
pei ulykkelige Egtfælle.

Cæs. Gaae igien til Ptolomeum, tak ham, og siig:
(til Achillam.)
at jeg kommer som en Ven, at han fand
vente at jeg er og den, og imidlertid vil jeg
med Medynk tage imod disse Ulyksalige som
han skikker mig, jeg vil med egen Haand løse
deres haarde Lænker.

Cor. Kom mig en nær, det vil jeg ikke. Af den
som undertrykte sit Fædreland, af den som
giorde Rom til en Tienestepige, forkaster jeg
at faae Frihed; jeg hader og har Afstye for
dig, flye bort fra mine Dyne, det er den ene-
ste Gave, som jeg forlanger af dig.

Ach. See her, med dette Tilbud fand du maaskee
stille hende tilfreds; denne er hendes Son.
(Sønnen bliver ført frem.)

Cæs. Ulyksalige Barn, Pompejus var Skyld i
din haarde Skiebne, og i din Elændighed.
Gaae Sirtus jeg giver dig igien til din Mo-
der; i dette Favnetag har du et Pant paa
mit kjerlige Venkab.

Cor.

Cor. Vieni mia cara prole.
Nell' orror del tuo ciglio
Scorgo, che sei Romano, e sei mio Figlio.

Ach. Odi quai' sentimenti
Serbano i vinti contro Te. Vincesti,
Ma la fè del mio Rege
Compie la tua vittoria, e t' assicura
Per sempre d' un nemico; Osserva: questa
Ch' or ti presento è di Pompeo la Testa.

(Presenta la Testa di Pompeo.)

Cor. Come! Aime!

Lep. Rè perverso!

Ces. Empio, infame ministro

A Cesare tal dono?

Parti, vanne, ed aspetta

Sovra tutto l' Egitto

Dell' indegno delitto aspra vendetta.

Cor. Ferma, dov' è il mio sposo?

Dov' è la cara spoglia? il busto esangue?

Traditor, me infelice,

Figlio, Numi del Ciel, Lepido oh Dio!

Ces. Cornelia, e non implori

Dove posso, e comando, il nome mio?

Cor. Fra tante mie sventure,

Nò, d' averti a pregar non attendea.

Libertà, Patria, e Vita,

Tutto perduto avrei pria d' abbassarmi

A chiederla da te, ma poiche tanto

D' un Rè barbaro, ed empio

Osò la crudeltà, Cesare, mira

Cornelia ai piedi tuoi supplice umile,

(s' inginocchia.)

Per

Cor. Kom hid mit kære Barn, af den Alffene dit Ansigt viser for ham, seer jeg at du er en Romere, og at du er min Son.

Ach. Hør du hvilke Tanker disse Fanger har om dig. Du har vundet Seyer; men min Konges oprigtige Venskab, gjør din Seyervindning fuldkommen, og gjør dig for altid sikker for en Fiende; See her: Dette som jeg nu viser dig er Ptolomei Hoved.

(viser Ptolomei Hoved.)

Cor. Hvorledes! Ach jeg Elendige!

Lep. Hvilken uretfærdig Konge!

Cæs. Du ugudelige, æreløse Sendebud, tør du bringe Cæsar sliq en Gave? Gaae, fort, og du fand vente over heele Egypten en haard Hævn for denne kammerlige Misgierning.

Cor. Wie, hvor er min Gemahl? Hvor er hans døde Legeme? din Forrædere, ach jeg Ulyksalige! Min Son! O Guder i Himlen, Lepidus, o Guder!

Cæs. Og du anraaber ey mit Navn, Cornelia, her hvor jeg fand hielp dig, og hvor jeg befaler.

Cor. Ney, iblandt saa mange mine Ulykker ventede jeg ey at blive nødt til at bede dig om Hielp. Jeg havde for vildet miste baade Frie-
hed, Fædreland, og Livet, førend jeg havde fornedret mig til at bede dig der om, men da en barbarisk og ugudelig Konge har vovet sin Grumhed saa vidt, saa see her, Cæsar, Cornelia for dine Gødder ydmyg bedende:

(hun falder paa Knæe.)

Jeg

Per li Dei tel dimando,
 Per la Patria, per questo,
 Che di lui resta ancor, misero avanzo
 Il tradito mio sposo
 Vendica per pietà.

Ces. Sì giuro ai Numi,
 Tutelari di Roma,
 Vendicherò del tuo consorte il sangue.

Cor. Questa sola Speranza
 Fà, che il duol non m'uccida. Al tuo Tiranno,
 Barbaro Messaggier, torna, e gli reca
 Lo spavento, il terror. Digli che tema
 Cesare, E' armi sue, Roma sdegnata,
 Ma più di tutto, il mio furor paventi:
 Colle mie mani istesse
 Vuò straparli dal seno il core infame;
 Io troncherò del viver suo lo stame.

(parte.)

Scena II.

Cesare, Lepido, Achilla.

Ach. Signor, così tu cambi
 L'amicizia d'un Rè?

Ces. D'un Rè Tiranno
 Abborro il nome, e l'amicizia io sdegno.

Ach. Dunque dirò - - -

Ces. Dirai
 Che pietade non merta, e non lo sperì.

Lep. A me Signor, la libertà concedi;
 M'offro sveuar il Rè malvaggio, e poi - - -

Ces.

Jeg bedet dig for Gudernes Skyld, for Fædrelandets, og for denne elændige Levning som er her endnu af ham, hav Medlidenhed og havn min forraadte Mand's Død.

Cæs. Ja jeg sværger ved de Guder, som beskytter Rom, jeg skal hævne din Gemahls Blod.

Cor. Dette Haab allene gjør at min Sorg en dræber mig. Vend om igien du barbariske Sendebud til din Tyran, og bring ham Angest og Forstrækkelse med dig. Siig ham at han maa frygte, for Cæsar, for hans Raaben, og for Rom som er forcornet; men han maa meest frygte for min bitre Brede, jeg vil med mine egne Hænder rive hans æreløse Hierte ud af hans Bryst; jeg skal afficere hans Livestraad.

(gaaer.)

Anden Scene.

Cæsar, Lepidus og Achilles.

Ach. Herre, agter du sligt et Benskab høyere end en Konges?

Cæs. Jeg har Affkye for at høre nævne en tyrannisk Konge, og jeg foragter hans Benskab.

Ach. Allsaa maae jeg sige = = =

Cæs. Du skal sige, at han ingen Medynk fortjener, og en maa vente sig den.

Lep. Herre, giv mig min Frihed igien; jeg tilbyder mig at dræbe denne onde Konge, og siden = = =

Cæs.

Ces. Vanne libero, e sciolto
 Lepido sì, ma Tolomeo si ferbi
 Di Cesare al voler. Cornelia, e Roma
 Nella stragge d'Egitto
 Avran d'onde appagar tutto lo sdegno;
 Vivi sicuro, io la mia fede impegno.

Cadrà quel disumanò
 Che il sangue altrui versò:
 Perchi tradì un Romano
 Pietade io non avrò.

A un barbaro infedele
 Fede serbar non vuò;
 S'egli fù Rè crudele,
 Crudele anch'io farò.

Scena III.

Lepido, e Achilla.

Ach. Potrebbe il vostro fasto
 Forse Cangiarfi un dì.

Lep. Sèrve Fortuna
 Al Fasto dè Romani, I Nomi stessi
 Anno cura di noi.

Ach. L'Egitto forse
 Dei non avrà? Superbo,
 Se la nostra amistà Cesare sdegna,
 Vedrai, che in vano Tolomeo non regna.

Alla Fastosa superba Roma
 Pepera il Fato le sue rovine;
 Delle Latine
 Aquile il volo s'abbasserà.

Cæs. Ja, Lepide, gaae løs og frie, men Ptolomeus skal blive urørdt efter Cæsars Billie. Cornelia og Rom skal i Egyptens Odelegelse faae al deres Harm hævnet; Lev du kun roelig og i Sikkerhed, jeg giver dig mit Løfte derpaa.

Den unenniskelige skal døe, som har udøst en andens Blod: med den som har forraadt en Romnere vil jeg ingen Medynke have.

Med en troeløs Barbar vil jeg ey holde Ord, og Løfte; var han en ubarmhiertig Konge, saa vil jeg og være ubarmhiertig.

Tredie Scene.

Lepidus, og Achilles.

Ach. Jeres Hoffærdighed fand vel engang komme til at falde.

Lep. Endnu holder Lykken med Rommernes Hoffærdighed. Guderne selv har Omsorg for os.

Ach. Skulde Egypten maaskee ingen Guder have? Dersom Cæsar med Stolthed foragter vores Bønskab, da skal du see at Ptolomeus ey regierer forgieves.

Stiebnen tillaver det stolte og hofmodige Roms Undergang; De latinske Orne kommer nok til at flyve lavere.

B

Den

Cesare alterò non hà ancor doma
L' Egitto, forte.
Forse la forte si cangierà.

Scena IV.

Lepido solo.

Morto è Pompeo, Cornelia
Rimane in libertade, amarla io posso
Senza delitto, e le sue nozze ancora
Posso sperar, ma dell' affetto ad onta
Abborro il traditor, piacer non sento
Se mi reca la pace un tradimento.

A me basta la mia bella
Meritar coll' amor mio:
La mia fiamma, il mio desio
L'ù innocente, e lo farà.

Quando placido, e placato
Mirerò quel volto amato,
Un bel lampo di speranza
Nel mio cor rinascerà.

Scena V.

Portici nella Reggia di Tolomeo.

Cleopatra, Tolomeo.

Cleo. I natali, il comando
Del genitor, la patria legge, e poi
Il voler di Pompeo da te trafitto

Mi

Den stolte Cæsar har en endnu under-
tvunget det inægtige Egypten.
Maaskee at Skiebuen kand foran-
dre sig.

Fjerde Scene.

Lepidus allene.

Pompejus er død, Cornelia er i Friheds Stand,
Jeg kand elske hende uden at det kand lægges
mig til Last, og kand endog haabe at ægte
hende, men skøndt min Kierlighed ved hendes
Enkestand kand haabe, saa har jeg dog Afstye
til Forræderen. Jeg glæder mig en ved den
Sinds Noelighed som et Forræderie skaffer mig.

Det er mig nok at jeg ved min Kierlighed
kand blive min Deylige værd. Min
Kierligheds Lue, og min Længsel,
har altid været, og bliver uskyldig.

Naar jeg engang faaer det kære Ansigt
at see, ret fornøyet og tilfreds, da
vil der i mit Hierte igjen fremtin-
dre en behagelig Gnist af For-
haabning.

Femte Scene.

Belvede Gange i Ptolomei Slot.

Cleopatra, og Ptolomeus.

Cleo. Min Fødsel, vores Faders Befalning, Fæ-
drenelandets Love, desuden og Pompeji
Billie, som af dig er dræbt, giver mig lige

Mi dan sù, questo foglio
Con te che ora l' usurpi egual diritto - - -

Tol. Il favor dè Romani
Orgogliosa ti fà; Cesare forse
Sulle spiagge d' Egitto
L' ambizione fomenta,
Ma Cesare - - -

Cleo. Lo fai
Se mi amò, quando in Roma
Prima mi vide.

Tol. Ecco di tue vittorie
Il fido Messaggier.

Scena VI.

Achilla, e detti.

Ach. Mio Rè!

Tol. Che rechi?

Ach. Tu nol pensi; odio, sdegno,
Minaccie, giuramenti
Di fangue, di vendetta
Riportaro i tuoi doni.

Tol. I doni miei?

Cleo. Quel fangue, quella testa

(con ironia.)

Afficura il tuo Scettro,
Ti ottiene il mio.

Tol. Ah de Romani sempre
Cupidigia crudel! Germana intendi?
Sete del nostro trono quì 'l conduce.
Sott' ombra d' amistà. Sia la vendetta

Fra

saar stor Ret som du fandt have til denne Throne
som du med Uret har frataget mig = = =

Pto. Romernes Medhold gjør dig hovmodig; maa-
ske Cæsar paa Egyptens Havbredder luurer
med sin Regiereshye, men Cæsar = = =

Cleo. Du veed det, at han blev strax forelsked i
mig, da han første Gang saae mig i Rom.

Pto. See der kommer et troe Sendebud om dine
Sejervindinger.

Siette Scene.

Achillas og de Forrige.

Ach. Min Konge!

Ptol. Hvad Nytt bringer du?

Ach. Det fandt du aldrig indbilde dig; Had,
Breedde, Trusler, Eder om Blod og Hævn
skaffede dine Gaver dig.

Ptol. Mine Gaver?

Cleo. Det Blod og det Hoved

(med Spøskhed.)

forsikkrer dit Scepter, det skaffede dig mit.

Ptol. Ach hvor Romernes Begierlighed altid er
gruesom! Mærker du min Søster? Begier-
lighed til vores Throne har bragt ham herhid,
under Venstabs Skin. Lad os være lige

Fra noi comune, quali son l' offese.
 Tu vanne a lui, arti, lusinghe adopra,
 Ingannalo se puoi; ti cedo il trono - - -

Cleo. Lo scettro tuo, s' egli è un tuo don, nol voglio,
 Cesare è giusto, a lui n' andrò; tu spera
 Che se a tuo prò ragiono,
 Fia prezzo del mio amore il tuo petdono.

Fier Leon di sdegno acceso
 Fà tremar Uomini, e Belve,
 Ma se incontra fra le selve
 La compagna sua diletta,
 Tutto placido si fà.

Se pietosa anch' io rimiro,
 L' Idol mio, con un sospiro
 Il suo cor si placherà.

Scena VII.

Tolomeo, Achilla:

Tol. E pure è vero, Achilla,
 La morte di Pompeo
 Cesare muove ad insidiarmi il Trono.

Ach. Non t' avilir perciò; armi, ed amici,
 Ed animo guerriero a noi non manca,
 Si dissimuli intanto
 Finchè tutto al nostr' uopo oggi s' appresti

Tol. L' impresa a te cometto.

Ach. A me t' affida: per trionfar sicuro
 Lice tal' or l'inganno,
 E' talvolta virtù l' esser tiranno.

(parte.)

Sc-

gode om at hævne os; thi vi ere begge forurets-
tigede. Gaae du til ham, og brug List og
smigrende Snedighed, bedrag ham om du
kand; jeg afstaaer dig Thronen = = =

Cleo. Dersom dit Scepter er din Gave, da vil jeg
en have det. Cæsar er retfærdig, jeg vil gaae
til ham; og du kand haabe at hvis jeg taler
paa dit Beste, saa bliver det ved min Kier-
lighed at han tilgiver dig.

En grum, og af Brede optændt Løve
kommer baade Mennesker og Dyr
til at skielve; men hvis han i Sko-
ven møder sin kære Mage, da bli-
ver han gandske stille.

Og dersom jeg med Medynk seer paa min
Elskelige, saa bliver hans Hierte
tilfredsstillet.

Syvende Scene.

Protolomeus og Achilles.

Protol. Og det er dog sandt, Achilles at Pompeii
Død kommer Cæsar til at tragte efter min
Throne.

Ach. Tab en Modet derfor, vi fattes hverken
Baaben, Benner, eller stridbar Moed, vi
maa imidlertid lade som intet er, indtil alting
til vores Beste bliver i Dag tillavet.

Protol. Jeg overgiver dig dette Foretagende.

Ach. Forlad dig paa mig; for at være vis paa Sene-
ren er det tilladeligt at bruge List, det er underti-
den en Dyd at være tyrannisk. (gaaer.)

Scena VIII.

Tolomeo, poi Cornelia in abito vedovile.

Tol. Fra le gravi mie cure
Cornelia è la maggior; eccola, oh come
Minacciofa s' accosta.

Cor. Mostro, barbaro, ingrato
Che ti fece il mio sposo?
Dì, rispondi, crudel, che ti fec' io?
Ucciderlo; tradirlo,
Prigioniera arrestarmi,
Violar delle genti
La ragione comun, versar quel sangue
Così caro agli Dei; e poi spergiuro,
All' emulo ambizioso
Offrir sugl' ohhi miei la tronca testa?
E ti soffre la terra,
Ne ti fulmina il Ciel?

Tol. Sei nello sdegno
Più vaga ancor; odi Cornelia, è Servo
Del popolo, chi regna.

Cor. E qual ragione
Fà lecito un delitto,
Un omicidio, un tradimento?

Tol. Spesso
Ciò, ch' al privato è danno,
Del Publico è salute.

Cor. E spesso ancora
La publica salute
Serve di velo al opre ree Tiranno:
Tradir chi in te s' affida;

A chi

Vattende Scene.

Ptolomeus, derefter Cornelia i Enkedragt.

Ptol. Iblandt mine haarde Bekymringer er Cornelia den største; see der er hun, o hvor seer hun forbit tred ud.

Cor. Du Udyr, Barbar, Uafnemmelige hvad har min Gemahl giort dig? siig, svar, gruesomme, hvad har jeg giordt dig? Dræbe ham paa en forræderisk Maade, tage mig til Fange, overtræde den almindelige Folke-Ret, udgyde det Blod, som var Guderne saa kær, og siden, din Meeneedige, frembyde, til hans regiereshge Modstandere hans afhugne Hoved i min Nærværelse? Og kand Jorden bære dig, staaer Himlen dig en med Torden og Lynild?

Ptol. Du er endnu yndigere naar du er vreed end ellers; Hør Cornelia, den som regierer er en Tienere af sit Folk.

Cor. Og hvad gyldig Marsage kand undskylde en Misgierning, et Mord, et Forræderie?

Ptol. Ofte det, som er en Persons Skade i Særdeleshed, er det heele Folkes Nytte og Frelse.

Cor. Og ofte tiener endog Navnet af det almindelige Beste til Dække over skammelige Gierninger. Tyran, kunde du forraade den som forlod sig paa dig; Fratage den sin Egtfelle

A chi il Regno ti diè, ritor la Moglie;
 Far senza colpa prigioniero il Figlio;
 Un amico fedele
 Svenare in faccia agl' ospitali Dei;
 Quest' è il publico ben, quest' è virtude?
 Và, che un indegno, un traditor tu sei.

Tol. Richiamar non poss' io
 A nuova vita il tuo Pompeo, ma posso
 Con illustre Imeneo
 Raschiugare i tuoi pianti, e questa destra - - -

Cor. E quella destra?

Tol. Offrirti.

Cor. Ancor fumante
 Di quel sangue sì caro?
 Numi, e pur' or soffrite,
 Che il traditor d' Egitto
 Osi a Cornelia favellar d' amori?

Tol. Sarebbe forse vile
 Di Cornelia la forte
 Sposa di Tolomeo?

Cor. Pria della morte.

Tol. Che bellezza inumana!
 Son' amante, e son Rè.

Cor. Ed io Romana.

Tol. Questa destra, che ti guida
 All' onor del Regio foglio
 Vuol rispetto, e non orgoglio;
 Senti, ingrata, tanto fasto
 Questa destra può abbassar.

som gav dig dit Rige; tage Sønnen uskyldig til Fange, dræbe en troe Ven lige for de medlidende Gunders Afsyn? Er dette det almindelige Beste; er dette en Dyd? Gaae, du er en Uværdig, en Forrædere.

Ptol. Jeg fand en raabe din Pompejum til Live igien, men jeg fand med en herlig Formæling astørre din Graad, og denne min høyre Haand = = =

Cor. Hvortil skal din høyre Haand?

Ptol. Jeg vil give dig den.

Cor. Vil du give mig en Haand som endnu ryger af saa fært Blod? Guder? og taaler i vel at denne ægyptiske Forrædere drister sig til at tale med Cornelia om Kierlighed?

Ptol. Maaskee det var alt for nedrig en Stand, for Cornelia at blive Ptolomei Brud?

Cor. Før vilde jeg døe.

Ptol. Saa skion som hun er, saa umenneskelig egensindig er hun! Jeg elsker dig, og jeg er Konge.

Cor. Og jeg Kommerst.

Ptol. Denne Haand, som fand føre dig til en Kongelig Throne og Ære, vil have Høyagtelse, og en Stolt-hed; hör du, Utaknemmelige, sli stor Hovmod fand denne Haand fornede.

Il rigor di tua fierezza

Toglie il merto alla bellezza ;
Mia clemenza dispreggiata
Può sdegnata fulminar.

Scena IX.

Cornelia, poi Lepido.

Cor. Giusti Numi del ciel, pria, che nel seno
Per l' indegno Tiranno io sento amore,
Vengan le Furie a lacerarmi il core.

Lep. Cornelia, ormai non deggio
Per soverchio tacer tradir me stesso:
T' amo, lo sai, all' amor mio prevalse
Il rispetto fin' or. Vedova infine
Disperar non poss' io - - -

Cor. Basta.

Lep. Cotanto
Ti sdegnà l' amor mio?

Cor. E tu non fai
Che erra esangue infepolto
Il tradito consorte a me d' intorno?
Ricerca il tronco busto,
Diangli tomba, abbia pace,
Questo vuol l' ombra sua, questo è più giusto.

Palpita nel mio petto

Ancor tremante il core,
E tu mi chiedi amor?
Tempo non è d' affetto,
Vuol stragi il mio furore,
Vuol pianto il mio dolor.

Con-

Din trodsige Egensindighed betager din
Skønhed sin Pris; min Mildhed
naar den bliver forsmaaet, kand
opirres, og tordne med Breede.

Niende Scene.

Cornelia, derefter Lepidus.

Cor. O retfærdige Guder i Himlene, førend jeg
skulde fatte Kierlighed for den uværdige Tyran,
Saa lad for Helvedes Plage-Gudinder kom-
me og sønderslide mit Hierte.

Lep. Cornelia, nu bør jeg ey længere, med aldt
for megen Taushed være mig selv imod: Jeg
elsker dig, det veed du, og af Hømagtelse for
dig, har jeg hidindtil skjult min Kierlighed
Nu er du Enke, nu kand jeg ey mistvive = = =

Cor. Holdt, jeg vil intet mere høre herom

Lep. Fortørner min Kierlighed dig saa meget?

Cor. Veed du ey at min Afdøde ubegravede og
forraadte Mand staaer mig for Dyne hvor
jeg er? Søg hans døde Legeme op, lad os be-
grave ham, at han kand faae Hvile, dette
vil hans Skygge have, og dette er meere ret
og billigt.

Mit Hierte bæver og slaaer endnu af
Sorg i mit Bryst, og du taler til
mig om Kierlighed? Det er nu ey
Tid at elske, min Forbittrelse maa
have Hævn, og jeg maa begræde
min Sorg.

Jeg

Contro' il nemico indegno
 Ardo di giusto sdegno;
 Per due passioni nemiche
 Non ò capace il cor.

Scena X.

Lepido solo.

Qual virtù, qual fortezza
 Le diede il ciel? Dei che m' udite, ah voi
 Con chi men lo dovete,
 Con chi più vi somiglia irati siete.
 Vibrano i Dei talora
 Fulmini agl' innocenti,
 E con i rei, clementi
 Sogliono usar pietà.
 Son le faette ai giusti
 Prova di sua costanza,
 L' empio colla speranza
 Precipitando và.

Scena XI.

*Atto magnifico corrispondente alla gran piazza d' Alessandria,
 ed al Palazzo Reale.*

*Cesare con foglio in mano. Tolomeo da
 diverse parti.*

Tol. Umile il re d' Egitto
 A Cesare s' inchina.

Ces.

Jeg er ophidset af en retmæssig Breede
imod den uværdige Fiende, og
tvende faa stridige Sinds Bevægel-
ser fand ey paa en Gang have Sted
i mit Hierte.

Tiende Scene.

Lepidus allene.

Hvilken Dyd, hvilken Standhaftighed har
Himlen begavet hende med? o Gud der som
hører mig, ach mod dem som mindst fortjener
det, og mod dem som meest ligner eder ere i
meest fortørnede.

Saaledes kaster Guderne undertiden deres
Synild paa de Uskyldige, og mod
de Skyldige viser de Mildhed og
Medlidenhed.

Tordenslagene ere for de Retfærdige en
Prøve paa deres Bestandighed,
og den Ugudelige gaaer i Haabet
til sin Undergang.

Ellefte Scene.

Alexandria. En prægtig Forgaard, som vender ud til den store Plads i
Alexandria, og til det Kongelige Slot.

Cæsar med et Brev i Haanden, og Ptolomeus,
hver fra sin Side.

Ptol. Kongen af Egypten hilser Cæsar yder-
mygeligen.

Cæs.

Cæs.

Ces. Al vincitore
Non a Cesare, di; Pensi che forse
Da Cesare s' ignori
Quale accolto faria, se vinto fosse?
Come a me di Pompeo,
A Pompeo, così avresti
Data con dono egual tu la mia testa.

Tol. Di nuova incertà guerra
Ti tolsi la cagion.

Ces. Tu mi togliesti
Della Vittoria illustre
L'ornamento maggiore.

Tol. Opra mai più fedele
Sì mal non si conobbe.

Ces. Opra più indegna
Mai comessa non fù.

Scena XII.

Cleopatra, poi Cornelia, e detti.

Cleo. Cesare invitto,
Se peccò Tolomeo
Cleopatra è innocente,
E l'innocente per il reo ti prega.

Ces. (Ahi, che incontro fatal!) Bella Cleopatra
Puoi tu sola sperar - - -

Cor. Cesare, ancora
Non punisti il Fellon? Spirito errante
Pompeo chiede vendetta;
La giurasti poc' anzi, ed ei l'aspetta.

Cæs. Du skal sige *Senervinderen*, og en *Cæsar*; tænker du maaskee at *Cæsar* en veed, hvorledes han havde blevet taget imod, dersom han var bleven overvundet? Ligesom du har tiloudet mig *Pompeji Hoved*, saaledes havde du og gjort ham paa samme Maade en *Foræring* af mit.

Ptol. Jeg betog dig hermed *Lejligheden* til en nye og uvis *Krig*.

Cæs. Du betog mig min herlige *Seners største Birt*.

Ptol. Aldrig har en oprigtigere *Gierning* været værre optagen.

Cæs. En uværdigere *Gierning* er aldrig begaaet.

Løbte Scene.

Cleopatra, derefter Cornelia, og de Forrige.

Cleo. Uovervindelige *Cæsar*, dersom *Ptolomeus* har forset sig, da er *Cleopatra* dog uskyldig, og den *Ukyldige* beder dig for den *Skyldige*.

Cæs. [Hvilket ulukkelig *Møde!*] Deylige *Cleopatra* du allene kand haabe . . .

Cor. *Cæsar*, har du en endnu straffet den *Forrædere*? *Pompeji* vildfarende *Skygge* forlanger *Hævn*; Du svor ham den til nyligen, og han venter paa den.

Ca

E

Cæs.

Ces. (Fier contrasto al mio cor!)

(a parte,)

Tol. (Che mai risolve!)

(a parte.)

Cleo. Perdona a Tolomeo.

Cor. Giustizia io chiedo.

Cleo. Vedrò se m'ingannai
Nel crederti pietoso.

Cor. Ora vedrassi

Chi è il Console di Roma, e chi il Tiranno.

Ces. Cornelia - - - Cleopatra - - - (oh Dei, che
affanno!

Tol. Pensa, ch' al fin uccisi
Un tuo nemico.

(a Cesare.)

Cor. Cn Cittadin Romano.

(a Cesare.)

Un che serbotti il Regno;

(a Tolomeo.)

Un che in nulla ti offese,
An ospite infelice.

Ces. Odi Regina - - -

a Cleopatra.)

Cleo. Donalo al mio dolor.

Cor. Pensa ai tuoi detti;
E che i Numi invocasti
Per vendicarmi,

Ces. E vero.
Regina, a me non lice

(a Cleop.)

Tanta colpa obliar. Posso sottrarmi
Dal punirlo però.

Cor. Tu lo punisci
Se l'offeso tu sei.

Ces.

Cæs. [Hvilken haard Strid for mit Hjerte!]
(for sig selv.)

Procl. [Hvad mon han vil beslutte?]
(for sig selv.)

Cleo. Forlad Ptolomeo hans Forseelse.

Cor. Jeg forlanger Ret.

Cleo. Nu faaer jeg at see, om jeg en bedrog mig,
i det jeg troede at du var medlidende.

Cor. Nu faaer man at see, hvem der er Consul i
Rom, og hvem der er Tyran.

Cæs. Cornelia = = = Cleopatra = = = O Guder, hvil-
ken Uvildtraadighed!

Procl. Betænk dog, at jeg kun har dræbt en Fiend-
de af dig.

(til Cæsar.)

Cor. En Romersk Borgere.

(til Cæsar.)

En som har skaffet dig dit Rige;

(til Ptolomeum.)

En som i Intet har gjort dig imod, en U-
lyksalig som tog sin Tilflugt til dig.

Cæs. Hør, Dronning = = =

(til Cleopatra.)

Cleo. Forlad ham for min Sorgs Skyld.

Cor. Husk paa dine Ord; og at du svor ved Gu-
derne at du vilde skaffe mig Hævn.

Cæs. Det er sandt. Dronning, jeg bør en slaae denne
(til Cleopatra.)

store Forseelse i Glemme. Men dog fand jeg
undslaae mig fra at straffe ham.

Cor. Du bør straffe ham, det er jo dig han har
fortørnet.

Ces. L' offesa è Roma.
 Se il condanna il Senato io non l' assolvo.
 Cornelia, in questo foglio
 Scritta è la colpa sua; prendi tu stessa,
 Sollecita il tuo arrivo; aggiungi in esso
 Le tue preci, i tuoi pianti. Io vuò de' Padri
 Udir l' alto consiglio,
 Anch' io fervo alla Patria, e son suo Figlio.

Cor. Spergiuro, mentitor, quando si tratta
 Di foggioar la libertà Latina,
 Roma non è tua Madre; all' ora solo,
 Che ti chiedo vendetta, allor, crudele,
 Sei della Pàtria tua Figlio fedele?

Ces. Ma pur nel foglio mio - - -

Cor. L' inutil foglio
 E lacero, e Calpesto; al suol rimanga
 Il testimon di tua viltà; codardo;
 Ti disfarma Cleopatra,
 Attendi da suoi lumi
 Non da Roma il consiglio.

Ces. Dimmi che sei amante, e non sei Figlia.
 Deh placati Cornelia, il giuramento
 Adempisco se scrivo - - -

Cor. Io non t' ascolto,
 Ti lascio in libertà; Da te non cerco
 Più la vendetta mia; Dal Ciel, dai Numi,
 Dal mio furor l' avrò. Tu siegui intanto

(a Cleopatra.)

L' infido a catenar. Tu disleale

(a Cesare.)

Servi alla tua passion. Rè disumano

(a Tolomeo.)

Scer-

Cæs. Rom er den som er fortørnet. Dersom Naad
det fordømmer ham, saa frikender jeg ham ey.
Cornelia, i dette Brev er hans Forseelse opskre-
vet; tag du det selv, skynd dig at komme snart
afsted; søj til samme dine Bønner og Taarer.
Jeg vil høre de Ældstes høye Raad og Dom.
Jeg tiener og Fædrenelandet, og er dets' Søn.

Cor. Forsvorne, Lognere; naar der handles om
at undertvinge den latinske Frihed, saa er
Rom ey din Moder; nu allene, naar jeg for-
langer Hævn af dig, nu, Gruelsomme, er
du maaskee en troe Søn af Fædrenelandet?

Cæs. Men dog i mit Brev = = =

Cor. Det unyttige Brev skal jeg sønderrive, og
træde under mine Fødder; det skal ligge paa
Jorden til Beviis paa dit slette Gemyt. Du
føye, nederdrægtige, Cleopatra tager Modet
fra dig, du venter efter hendes Dynes, men
ey efter Roms Raad, og villie; siig mig at
du er forliebt i Cleopatra, men ingen troe
Søn af Rom.

Cæs. Jeg beder dig, Cornelia, giv dig tilfreds, jeg
holder jo min Sed, naar jeg skriver = = =

Cor. Jeg vil ey høre dig, Du kand gjøre hvad
du vil; af dig forlanger jeg ey mere Hævn;
Af Himlen, af Guderne, og ved min egen
retmæssige Brede skal jeg faae den. Bliv du kun

(til Cleop.)

ved at besnære denne Troeløse; du Uretfærdige,

(til Cæs.)

er en Slave af din Kierlighed. Og du umennes-
kelige Konge,

(til Ptolomeum.)

Scernisci il mio dolor. Tutti nemici
Siate di me; Benche tradita, oppressa
Saprò di tutti vendicarmi io stessa.

Lusinga un Tiranno
Col guardo impudico.

(a Cleopatra.)

Spergiuro, nemico,
Consola il suo affanno;

(a Cesare.)

Il Ciel v'è per me.
Mi resta il mio core
Da lui vuol vendetta;
Di te, Traditore;

(a Tolomeo.)

Mendace, di te.

(a Cesare.)

Scena XIII.

Cesare, Tolomeo, Cleopatra.

Cleo. Deh se il mio amor può ancora
Grazia Ottener - - -

Ces. Va, Tolomeo, ti scusa,
Piangi al suo piè, chiedi la vita in dono;
Se t'assolve Cornelia io ti perdono.

Tol. Se pianti, se sospiri
Valeffero a piegar la donna altera,
Per più bella cagion pianger vorrei:
Solo dell' amor mio gli parlerei.

(parte.)

Sce-

driver Spot med min Sorg. I ere alle mine
 Fiender; men skøndt jeg er forraadt og under-
 trykt, skal jeg dog selv hævne mig over eder alle.
 Lad dine ublue Dyne kuns sinigre for
 denne Tyran.

(til Cleop.)

Og du forsvorne Fiende trøst hende
 i hendes Bedrøvelse.

(til Cæsar.)

Himlen skal hjælpe mig. Jeg har
 intet tilbage uden mit ærlige Hierte,
 og det skal skaffe mig Hævn; over
 dig, du Forrædere;

(til Ptolomeus.)

Og over dig du Eognere.

(til Cæsar.)

Trettende Scene.

Cæsar, Ptolomeus og Cleopatra.

Cleo. Jeg beder dig, om min Kierlighed endnu fand
 erlange Naade: : : :

Cæs. Gaa, Ptolomeus, undskyld dig, græd for
 hendes Fødder, og bed hende at hun skienker
 dig Livet, dersom Cornelia friekiender dig,
 saa tilgiver jeg dig.

Ptol. Om Graad og Suk kunde overtale dette
 stolte Fruentimmer, saa vilde jeg græde for
 hende for en behageligere Marsags skyld: Jeg
 vilde kuns tale med hende, allene om mit
 Kierlighed.

(gaaer.)

Scena XIV.

Cesare, e Cleopatra.

Ces. Cleopatra in questo giorno
Di Cesare trionfi. Addio, Regina;
Tolomeo ti conservo, altra mercede
Non ti chiedo, mio ben, che la tua fede.

Cleo. Cesare, tu non m'ami.

Ces. Lo giuro.

Cleo. E come, oh Dio!
Darti fede poss' io, quando mi lasci?
Tu di vane Speranze ancor mi pasci.

Ces. Bella tel dica amore,
Se l' Idol mio tu sei:
Il cor, gl' affetti miei
Tutti consacro a te.

Pria, che d' amar ti lasci,
M' uccida il Dio Cupido;
Sarò costante, e fido,
Non dubitar di me.

Scena XV.

Cleopatra sola.

Seguite pur, seguite,
Miei fastosi pensieri, il vostro impegno;
Poca grandezza è un regno
Di Cleopatra al cor. Del mondo intero,
Se mi seconda il Fato, avrò l' impero.

Chi-

Fjortende Scene.

Cæsar, og Cleopatra.

Cæs. Cleopatra, paa denne Dag triumpherer du over Cæsar. Farvel, min Dronning, jeg sparer Ptolomeum for din Skyld; og jeg forlanger en anden Erkiendlighed af dig; end dit Kierligheds Løfte.

Cleo. Cæsar, du elsker mig en.

Cæs. Jo, jeg sværger dig det til.

Cleo. Og hvorledes, o Guder! Kan jeg love at elske dig, naar du forlader mig? Du smigrer kun for mig med et uvisst Haab.

Cæs. Deylige, lad Kierlighed sige dig det; om du er min Gudinde: Mit Hjerter, og min Kierlighed opofrer jeg dig gandske og aldeles.

Førend jeg skulde lade af at elske dig, saa gid Cupido maatte dræbe mig; jeg skal være bestandig, og troe; tvivl en om min Oprigtighed.

Femtende Scene.

Cleopatra allene.

Bliver kun ved, i mine høje Tanker, at tragte efter at fuldføre eders Forehavende; Et Rige er ikkun liden Hønhed for Cleopatræ Hjerter, og om Skiebuen vil føye mig, skal jeg faae Herredømmet over heele Verden.

Chiudo in petto un cor altero:
Un sol regno a me non basta;
Conquistar saprò l' Impero
Col valor di mia beltà.

Delle Femine Latine
Abbassar saprò l' orgoglio,
O di Roma le ruine
L'ira mia rinoverà.

Fine dell' Atto primo.

Atto

Jeg har et høyt Hierte i mit Brøst: et
Ritge er ey nok for mig; Jeg skal er-
obre Kænsferdommet med min
Skionheds Magt.

Jeg skal dæmpe de latinske Fruentim-
mers Hofmod. Eller og skal
min Brede, igten blive Romis
Undergang.

Ende paa den første Act.

Atto Secondo.

Scena I.

Loggie contigue agli Appartamenti Reali.

Achilla, e Tolomeo.

Ach. Già per segrete strade
S' adunano gl' Armati; e già del Porto,
Già della Reggia tutta, e del gran Ponte
Sono i passi guardati.

Tol. Ora minacci
E vendichi Pompeo
L' Ambizioso Romano: Tu l' opra adempi,
E poi da un grato Rè chiedi, che nulla
In vano chiederai.

Ach. Molto, ma non sdegnarti,
Ardito chiederei - - -

Tol. Parla: Che brami?

Ach. Dirò: fin da prim' anni
Per il bel di Cleopatra arsi tacendò,
Se a te piace - - -

Tol. Non più, Dicesti assai;
Pria che tramonti il dì, Sposa l' avrai.

Ach. Signor, il dono tuo m' à già più ardito;
Nulla pavento; e vinto, e oppresso,
Al tuo piè condurrò Cesare, istesso.

Al vibrar della mia spada,
Al valor del braccio mio
L' empio in van resisterà,

Farò

Anden Act.

Første Scene.

Bæretser næst ved de Kongelige Gemakker.
Achillas og Ptolomeus.

Ach. Vores Soldater ere allerede i fuld Rustning, og gaaer igiennem de hemmelige Gange for at samle sig; Indløbet i Havnen, heele Slottet, og den store Broe er besadt, saa Ingen Kænd komme frem eller tilbage.

Ptol. Lad nu kun denne stolte og regieresyge Romere true saa længe som han vil, og see til om han nu kænd hævne Pompeji Død: Bliv du imidlertid ved at fuldbringe denne vigtige Sag, og forlang siden hvad du vil af din taknemmelige Konge, som en skal nægte dig i hvad du end beder om.

Ach. Jeg beder at du da en fortørnes over at jeg gjør mig saa dristig at udbede mig noget stort = = =

Pto. Tael: Hvad forlanger du?

Ach. Jeg maa sige dig: at jeg alt for lang Tid siden har brændt af Kierlighed til den denlige Cleopatra, uden at kundehjige det, om det; nu behager dig = = =

Ptol. Det er nok, jeg hører hvad du vil sige: du skal faae hende til Brud inden Solen gaaer ned.

Ach. Herre, din Gave gjør mig modigere; jeg frygter ingen Fare, og jeg skal føre dig Cæsar undertvungen, og fangen for dine Fødder.

Denne Urettfærdige skal forgæves sætte sig imod min Kaardes Hug, og min Arms Styrke. Jo

Farò sì, che vinto cada,
Sò ben io
Per qual via perir dovrà.

Scena II.

Tolomeo, poi Cornelia.

Tol. Se m' arride la sorte
L' inimico cadrà.

Cor. Di, Rè inumano,
Che fia dell' insepolta
Testa del mio Pompeo? Ancor vi resta
A chi offrirla; a chi prezzo
Farne d' un regno infame?

Tol. Erri mio bene - - -

Cor. Barbaro, osserva a qual miseria estrema
La Figlia di Scipione
Giunse per tua cagione;
Esule abbandonata,
Priva di libertà, priva di Sposo,
Col pianto agl' occhi in vedovili spoglie;
Più libera non son, non son più moglie.

Tol. Libertà, Regno, e Sposo
Avrai da me: Dammi la destra - - -

Cor. Indietro,
Temerario, superbo, a tant' eccesso
S' avvanza l' ardir tuo? mirami in volto;
Se mi credi capace
D' un atto di viltà, mal t' ingannasti,
Pensa, ch' io son Romana, e ciò ti basti.

Tol.

Jo jeg skal tvinge ham til at falde, og
give tabt; Og jeg veed nok paa
hvad Maade han skal faae sin Rest.

Anden Scene.

Ptolomeus, og derefter Cornelia.

Ptol. Dersom Skiebnen føyer mig, saa skal min
Fiende faide.

Cor. Siig, du umenneskelige Konge, hvor er min
Pompeji ubegravede Hoved? Har du endnu
nogen anden som du vil byde det, for ved same
me at tilkjøbe dig Forsikring paa et Rige som
du skammelige besidder?

Ptol. Du farer vild min Allerkiereste = = =

Cor. Barbar, betragt i hv sken yderlig Elændig
hed Scipionis Datter er bragt for din Skyld;
Jeg er landflygtig, forladt, jeg har mistet
min Frihed, og min Mand; jeg maae græde
i Enkeklæder; jeg er en Fange; og jeg er Enke.

Ptol. Frihed, et Rige, og en Mand, fand
du faae ved mig: giv mig din høyre Haand = = =

Cor. Gaae fra mig, du Dumdriftige, fand din
ubesindige Hovmod vove det saa vidt at tilbyde
mig Egteskab? Men see mig ret an; tænker
du at jeg er i Stand til at begaae en neder-
trægtig Gierning, da tager du høyligen Tjehl;
betænk at jeg er Kommersek, og lad det være
dig nok.

Ptol.

Tol. Se il Sangue mio tu brami
Saprò versarlo ancora;
Crudel, benche non m'ami,
Fedele io ti farò.

Mi Piaci ancor sdegnata,
T'adoro benchè ingrata,
M'oltraggi, mi dispreggi,
E pur fuggir non sò.

Scena III.

Cornelia, poi Lepido.

Cor. Numi! a qual ria sventura
Destinata son io?

Lep. Odi, Cornelia,
Cesare, ci tradisce - - -

Cor. Sempre Cesare ingrato,
E nemico credei, ma non spergiuro.

Lep. Di Cleopatra amante
Infesto a noi, sappi che finse;

Cor. Ascolta:
Fò prezzo le mie nozze
Di chi uccide il malvaggio,
Secondi la mia brama,
Quello, che mi vuol sua, quello, che m'ama.

Ptol. Om du forlanger mit Blod saa vil jeg og gierne udgyde det;

Ubarmhertige, skiondt du en elsker mig, saa vil jeg dog være dig troe.

Du behager mig, endog naar du er meest forbittred, jeg tilbeder dig, skiont du er utaknemmelig, du gjør mig Uret, du foragter mig, men jeg kand dog en forlade dig.

Tredie Scene.

Cornelia, derefter Lepidus.

Cor. O Guder! til hvad haard Ulykke er jeg da bestemt?

Lep. Hør, Cornelia, Cæsar forraader os = = =

Cor. Jeg har altid troet Cæsar at være en Utaknemmelig, og min Fiende, men en meensvoren.

Lep. Han er forelsket i Cleopatra og er os imod, og du maa vide at han kun forstiller sig.

Cor. Hør: Den som ihjelslaer denne Misdædte, skal til Belønning have mig til ægte. Staa mig altsaa bie i dette mit Forlangende, om du vil at jeg skal høre dig til, og om du elsker mig.

n' ama.

Sc

D

Der

Se provi nel core
 Un tenero affetto,
 Lo sdegno, il furore
 Risveglia nel petto,
 E il Barbaro esangue
 Si vegga di sangue
 La terra macchiar,
 Rammonta il mio sdegno,
 Che mora l' indegno,
 E allora
 Comincia a sperar.

Scena IV.

Lepido solo.

Grand' è l' impegno, e chiede
 Grand' ardir, gran coraggio; Un cuor Romano
 Non foggia ne' rischi
 A dubbiezze, a spaventi;
 Cesare estinto, e Tolomeo Svenato,
 Tolgo a Roma un Tiranno,
 Vendico il mio Signor, servo a Cornelia,
 Servo a me stesso, e rendo
 Con illustre ardimento
 La Patria vendicata, e me contento.
 Vendetta mi chiede
 La bella sdegnata,
 Vendetta dimanda
 La Patria oltraggiata,
 Vendetta farò.

Se

Derfom du i dit Herte har Kierlighed
for mig, saa opvæk det til Brede
og Bitterhed, at man kand faae
denne Barbar at see livløs, at far-
ve Jorden med sit Blod.

Erindre dig min Brede imod ham, lad
den Uværdige døe, og derefter kand
du begynde at haabe at jeg vil elske
dig.

Fjerde Scene.

Lepidus allene.

Denne er en Sag af stor Betydenhed, og der vil
stor Moed og Dristighed til at fuldføre den;
men et romersk Herte forsager aldrig at hvile
sig i de tvivlsraadigste og forfærdeligste Yder-
ligheder; naar Cæsar døer, og Ptolomeus
bliver dræbt, saa frier jeg Rom fra en Tyran,
jeg hævner min Herres død, jeg tiener Corne-
lia, og jeg gjør mig selv og en Tieneste dermed,
og ved den høymodig Dristighed forskaffer jeg
mit Fædreland Hævn, og gjør mig selv en
Fornøjelse.

Min Denslige er forbittred, og forlanger
Hævn. Mit Fædreland er for-
urettiget, og søger og om Hævn,
og jeg skal skaffe den.

Se manca di fede

Quell' anima ingrata,
Punirla saprò,

Scena V.

Ritiro delizioso nei Giardini Reali.

Cleopatra, Cesare.

Cleo. Io fui quella, che prima
Ti pregai pel Germano, e prima or sono
A svelarti, che trama
Contro te, contro i tuoi nascoste frodi.

Ces. E' a me noto; riseppi il suo disegno
Comandai ciò che voglio, e lo prevenni.
Regina non temer; lascia, che stanco
Di sedar per le vie
Il tumulto de miei, prenda a quest' ombra
Brieve riposo, e poi
Pria che la notte forga
Fia, che consiglio il suo operar ne purga.
(siede. e s' addormenta.)

Cleo. Mentre dormi Idolo mio,
Io ti veglio, e in dolce oblio.
Puoi sicuro riposar.
Aure amene, -- che spirate,
Il mio bene -- non turbate
Col molesto sussurar.

Alcun

Derfom den Utaknemmelige Siæl har
brudt sit Løfte, saa skal jeg straffe
ham.

Femte Scene.

Et behageligt eensomt Sted i den Kongelige Have.

Cleopatra og Cæsar.

Cleo. Jeg var den første som bad dig for min Bro-
der, og nu er jeg den første at aabenbare dig
at han opspinder hemmelige Bedragerier imod
dig og dine Folk.

Cæs. Jeg veed det alt; jeg har faaet alle hans Hen-
sigter at vide, jeg har derfor udgivet den Be-
falning som jeg har vildet, og jeg har forekom-
met ham. Frygt derfor kun en min Dron-
ning; og tillad, at jeg som er udmattet af at
have maatted holde god Orden blant mine
Folk paa Beyen, maa her i Skyggen tage
mig en liden Roelighed, og siden inden det bli-
ver Nat, kand jeg imens jeg hviler mig, finde
paa andre Raad.

(Sætter sig need og falder i Søvn.)

Cleo. Mens du sover min Allerkiereste
vaager jeg over dig; og du kand
uden at tænke paa noget hvile roelig.

J sagte blæsende Vinde, som blæser her,
forurveliger en min skat, med at
hvidsle formeget.

Alcun s' appressa -- oh Dei! mi celo Intanto
Nou veduta vedrò.

(*si ritira.*)

Scena VI.

*Cornelia, poi Lepido; Cesare che dorme.
Cleopatra ritirata.*

Cor. Nel sonno oppresso
Lo spergiuro, il nemico! Amato Sposo
Tu, lei, che mi scorgesti.
Dove ucciderlo debbo;

(*Smuda lo stile.*)

Ardisci, e cada - - -

(*s' avvanza a Cesare.*)

Lep. Aspetta,
Cornelia; vuoi levarmi
Forse col merto il premio? Io svenar deggio
Il barbaro infedele.

Cor. Eccoti il ferro.
Via trafiggi quel sen.

Lep. Fermati, e scorgi.
Come gli passo il cor,

(*in atto di ferirlo,*

Cleo. Cesare forgi.

(*desta Cesare, e trattiene Lepido.*)

Mira, che sei tradito.

Ces. Tu col ferro al mio seno?
Cornelia il vede, e tace?

Cor. Mio l' acciar, mio il disegno
Fù già di trucidarti.
Lepido mel vietò;

Lep

Der kommer nogen = = = o Gud! jeg skvler mig; imidlertid fand jeg uden at sees, see hvort det er.

(gaaer til side.)

Siette Scene.

Cornelia, derefter Lepidus, Cæsar som sover.

Cleopatra skvlt.

Cor. Sov her den meensvorne Fiende! O min Allerkiereste afdøde Mand, du er den som har viist mig det Sted hvor jeg skal dræbe ham:

(hun trækker en Dolk.)

Nu frisk Mod, og han skal døe = = =

(nærmer sig til Cæsar.)

Lep. Bie lidet Cornelia; vil du maaskee ved at have denne Ære selv, skille mig ved Belønningen? Jeg skal dræbe denne Barbar.

Cor. Der dar du Dolken. Igjennemboer nu dette Bryst.

Lep. Sig nu agt, saa skal du see hvorledes jeg skal gjennemstikke hans Hjerte.

(vil støde til.)

Cleo. Staae op, Cæsar.

(hun vogner Cæsar, og holder Lepidum! tilbage.)

See, du er forraadt.

Cæs. Du er her med en Dolk for at dræbe mig? og Cornelia seer det og tier stille?

Cor. Dolken er min, og det var mit Forsæt at jeg vilde dræbe dig; men Lepidus forhindrede mig deri.

Lep. Lepido è quello
Che svenar ti dovea.

Cleo. Ambi voglion tua morte, ambi son rei.

Ces. Anime scelerate,
Tant' ira, tanto sdegno
Contro il Cesare vostro?
Fra i cittadini, a Roma,
Non vi farà, chi con il ferro in mano
Ricusi vendicar l'atto inumano.

Cor. Empio, se Roma è quella
Ch'esser un dì solea, la destra armata
Avrà contro di te.

Ces. Tu fra catene
Sieguimi al Campidoglio:
Vedrai, Superba, in'breve
Come il suo vincitor Roma riceve,

Col vincitor mio brando
Tremar farò gl'audaci;
Vedrai, che al mio comando
Roma soggiacerà.

Ne mi diran tiranno
Per l'aquistato Impero,
Se conservar non fanno
La propria libertà.

Scena VII.

Cleopatra, Cornelia, e Lepido.

Cor. Barbare, inique stelle,
Vi son nè vostri Ciel

Altre

Lep. Lepidus er den som skulde omkomme dig.

Cleo. Begge søger din Død, de ere begge lige
rei. skyldige.

Cæs. I misdæderiske Sieler, kand I være opirrede
og forbittede imod eders Cæsar? Imellem
Borgerne i Rom, er der ikke een, som und-
slaaer sig for, med Kaarden i Haanden at
hævne denne umenneskelige Sierning.

Cor. Du Ugudelige, hvis Rom er endnu som den
fordum har været, saa griber den til Vaaben
imod dig.

Cæs. Du skal i Rænker følge mig til Capitolium:
Der skal du Hovmodige faae inden kort Tid
at see, hvorledes Rom tager imod sin Over-
vindere.

Med min seferrige Kaarde skal jeg faae
de Dumdristige til at skielve; du
skal faae at see, at Rom skal adlyde
mine Befalninger.

Og de kand ey kalde mig Tyran for det
jeg har erhvervet mig Overherre-
dommet; thi de vced selv ey at be-
holde og handthæve deres Frihed.

Syvende Scene.

Cleopatra, Cornelia, og Lepidus.

Cor. Gruesomme, uretfærdige Stierner, er der i
Himlene, flere Ulykker som skal hendes mig?

Altre pene per me? Sù via scagliate
 Vn fulmine al mio petto;
 Questo solo desio, sol questo aspetto.

Cleo. Cornelia il caso tuo
 Non merita pietà; pure il tuo duolo
 M' intenerisce. Porgerò i miei voti
 A Cesare per te. Io del suo core,
 Sai, che l' arbitra sono.
 Se ti fidi di me, spera il perdono.

Cor. Io fidarmi di te? Da una nemica
 La vita mendicar? Giove superno
 M' incenerisca anzi ch' il seno mio
 Macchi di tal vilta.

Lep. Deh' frena ormai
 L' importuno coraggio.
 Cedi, cedi al destin, che verrà il giorno
 Delle nostre vendette.

Cor. Eh non consento
 Celar lo sdegno mio per vendicarmi.
 Cesare m' hà nemica,
 Vuò che lo sappia, e fra catene ancora
 Tema del ira mia nanzi ch' io mora.
 Misera! ed in qual guisa
 Sperarlo io posso! fra nemiche genti,
 Del tiranno in poter, priva d' amici,
 Senz' ajuto, o consiglio, e che potrei?
 Soccorrete mi voi pietosi Dei.

Naah da, saa lader Torden og Lynild slaae need i mit Hierte; dette allene beder jeg om, og nu veed jeg en der kand hendes mig meere.

Cleo. Cornelia, din Omstændighed fortæner ingen Medynk; dog bevæger din Sorg mig; Jeg skal bede for dig hos Cæsar: Du veed at jeg har Magt over hans Hierte. Hvis du vil forlade dig paa mig, saa kand du være vis paa at han tilgiver dig dine Forseelser.

Cor. Skulde jeg forlade mig paa dig? Skulde jeg betle mit Liv af dig som er min Fiende? Men, gid at den store Jupiter først vilde med sin Lynild opbrænde mig, førend mit Hierte skulde begaae sig en Nederdrægtighed.

Lep. Styr dog, jeg beder dig, denne ubehørlige Modighed. Giv efter, buk under for Skieb-
nen; thi den Dag kommer nok at vi faaer vores Hævn.

Cor. Men jeg vil en skyle min Forbittrelse, og at jeg vil hævne mig. Cæsar har en Fiende i mig, og jeg vil at han skal vide det, og om jeg endog bliver belagt med Lænker, saa skal han dog frygte for min Brede inden at jeg døer. Ach jeg Elændige! paa hvad Maade kand jeg haabe det! Jeg er imellem mine Fiender, i Enrannens Bold; uden Venner, uden Hielp og Raad, og hvad kand jeg vel gjøre? O hielper mig I medlidende Guder!

Oppressa, tradita,
 Confusa, smarrita
 Già veggo il periglio,
 Non trovo consiglio;
 M' accendo, m' agghiaccio,
 Che penso? che faccio?
 Vendetta per me.

Se d' un' infelice
 Le voci sentite,
 Deh Numi, punite
 Quel cor senza fè.

(parte seguita da Lepido.)

Scena VIII.

Cleopatra, pai Achilla.

Cleo. Sento sdegno, ed orror - - -

Ach. Bella Cleopatra.

Cleo. A che d' armi, e Guerrier' piena è la Reggia?

Ach. Contro Cesare è d' uopo.

Cleo. Ma qual fruttò da te, d' opra si audace,
 Qual merce si raccoglie?

Ach. L' onor, la gloria, e Cleopatra in moglie.

Cleo. E Cleopatra in moglie! infame serbo:

Tu innalzar solo il guardo,

Tu l' audace pensiero

Fino alla tua Regina, e a quest' impero?

Sce-

Jeg er undertrykt, forraadt, forvirret,
og vildfarende, jeg seer Faren for
mig, jeg finder ingen som giver mig
Raad; Jeg optændes et Øneblif
af hidfig Brede, og et andet Øne-
blif styrknes Blodet i mig af An-
gest. Hvad tænker jeg? hvad skal
jeg gjøre? Jeg skal have Hævn.

O Guder! Hvis I hører de Ulyksaliges
Raab, Saa beder jeg eder, at I
vil straffe dette troelose Herte.

(gaaer, efterfulgt af Lepidus.)

Attende Scene.

Cleopatra, derefter Achilles.

Cleo. Jeg hører Bitterhed og Forfærdelighed = = =

Ach. Deylige Cleopatra.

Cleo. Hvorfor er Slottet fuldt af bevæbnede Krigs-
folk?

Ach. Jo de skal bruges imod Cæsar.

Cleo. Men hvad Nytte og hvad Løn venter du at
faae for saa forvoven et Arbeide?

Ach. Ære og Berømmelse, og Cleopatra til ægte.

Cleo. Og Cleopatra til ægte! Hvorledes! Før du
skamlose Undersaat opløste dine Dyne allene,
og dine forvovne Tanker til din Dronning, og
til dette Rige?

Nien

Scena IX.

Tolomeo, e detti.

Ach. Vedi, Signor, Cleopatra
E' contro me più fiera,
Ed a te suo Signor sempre inumana.

Tol. Vedrem se tanto orgoglio
Io deprimer saprò. Orsù, rifletti,
Due cose io ti propongo; eleggi: o Sposa
Sarai d' Achilla, o pur farai - - -

Cleo. T' intendo,
Vuoi dir, ch' io morirò, già lo preveggo,
Achilla abborro, e di morir m' eleggo.

Spose tradite, se m' ascoltate,
Dite la pena, che voi provate
Nel star vicine di quell' oggetto,
Che non è degno del vostro affetto;
L' aspro tormento dite per me.

Non v' è nel mondo piacer maggiore
D' un compensato fedele amore;
Ma il più crudele fiero tormento
E' quel d' un core poco contento,
Che del suo laccio pago non è.

Niende Scene.

Prothomeus, og de Forrige.

Ach. See her, Herre, Cleopatra foragter mig meere end nogen Tiid før, og er altid umenneskelig modtvillig imod dig som er hendes Herre.

Prot. Vi skal faae at see, om jeg skal kunde dæmpe denne store Stolthed. Hør nu, betænk dig, to Vilkaar foresætter jeg dig; udvælg: enten skal du være Achillaes Brud, eller og skal du

Eleo. Jeg forstaaer dig, du vil sige, at jeg skal døe, det mærker jeg alt forud. Men jeg har Afsky for Achillas, og udvælger mig Døden.

Hører I forlovede Elskere, som ere bleven forraadte, om nogen er her som hører mig, saa fortæl her den Smerste I føler, ved at være nær ved den Person, som er uværdig til eders Kierlighed; tael for mig og tilkiendegiv hvilken haard Pine det er.

Der er en større Fornøyelse til i Verden, End en oprigtig belønnet Kierlighed; men det er den allerstørste Pine naar et Herte er misfornøyet med de Lænker som det er bunden udi.

Se

Scena X.

Tolomeo, Achilla.

Tol. Achilla, non temer, saprò ben io
Di consolarti il modo. Ora si pensi
A trionfar del nemico.

Ach. Stretto in angusto giro
Ora è Cesare alfin.

Tol. Sieguimi amico.
Pugneremo da forti, ed in poc' ore
Avrà la pace il regno,
Ed avrà la sua pace il nostro core.

(Partono.)

Scena XI.

*Piazza, e Foro d' Alessandria. a capo di cui vi è un gran
ponte Sopra un braccio di mare.*

Cesare con armati; poi Tolomeo coi suoi.

Ces. Romani, ecco il nemico,
Siam di forze ineguali, e non di cuore;
Siam chiusi, siam traditi.
O vincere, o morire: Il nostro braccio
Deve aprirne lo scampo;
Siate ora qui, qual sempre foste in campo.

Tol. Miei fidi, al vostro sdegno
Ne pur un si sottragga

Ces. A provocarmi
Tu ne vieni?

Tol. Io sì: Temi.

Ces.

Tiende Scene.

Ptolomeus og Achilles.

Ptol. Frygt ey, Achilles, jeg veed nok Raad til at komme til at triumfere over Fienden.

Ach. Nu er Cæsar endeligen indknebet og omringet.

Ptol. Følg med mig, min gode Ven. Lad os stridde med Tapperhed, og inden faae Tiimer skal Niiget komme til at nyde Fred og Roelighed, og vores Hjertes skal blive tilfredsstillende.

(de gaaer.)

Ellefte Scene.

En Plads eller Torv i Alexandria; ved Enden af samme er en stor Broe over en Bugt af Havet.

Cæsar med bevæbnede Folf; derefter Ptolomeus med sine.

Cæs. Nu I Romere, her er Fienden, vi ere ulige i Magt men, ey i Moed og Hjerte; vi ere indelukte, vi ere forraadte. Vi maae vinde, eller døe: Vores Arm maae gjøre os aaben Ven til at slippe ud; Viiser eder nu her de samme, som i altiid har været i Feldten.

Ptol. Hør I mine troe Folf; lad ikke en eeneste undgaae eders Breede.

Cæs. Kommer du hid for at udfordre mig?

Ptol. Ja: og du kand tage dig i Algt derfor.

Cæs.

E

Cæs.

Ces. Perfido.

Tol. Usurpator.

Ces. [Romani] a 2. All'armi.

Tol. [Egizi]

(si battono le due fazioni.)

Cesare entra incalzato, poi torna solo.

Ces. Oppressa dalla forza
La virtù fù de' miei, se quivi attendo
Solo, che giova? e dove gir? nel nuoto
La salute si cerchi: Il Faro è presso,
Se far posso tragitto,
Misero Tolomeo, misero Egitto.

(Depone l'armi, e si getta dal Ponte.)

Tol. Del gran Duce di Roma
Ecco le spoglie si temute. E' vinto,
E' domo il suo valor; quelle si chiare
Memorabili imprese
Un punto sol tutte oscurò nel mare.

Scende rapido spumante
Dalla rupe fiume altero,
Fra le sponde, fra le piante;
Pien di fasto, e pien d'impero
Finche perdesi nel mar.

Ma

Cæs. Troeløse.

Ptol. Men, du søger med Bold at fratage mig mit Rige.

Cæs. [3 Romere]
Ptol. [3 Egyptier] (Begge paa engang) Griiber
til Baaben.

(begge Partier slaes.)

(Cæsar bliver drevet tilbage, og kommer siden allene.)

Cæs. Mit Folkes Tapperhed blev undertvunget af Mængden, og hvad hjælper det at jeg bliver her staaende allene? og hvor skal jeg gaae hen? jeg maae frelse mig med at svømme: Pharus er nær herved, dersom jeg fandt svømme derved, saa skal det gaae Ptolomeum og heele Egypten ilde.

(han tager sine Baaben af sig, og springer ud fra Broen.)

Ptol. Her ere den store Romerske Generals Baaben, som alle frygter saa meget for. Han er overvunden, hans Dristighed er bleven tæmmet, hans herlige og store Bedrifter ligger altsaa i et Dyblif formørkede paa Havets Bund.

En Flod som med Hast falder skummen-
de ned af en Klippe, løber hastig med
stolte Bølger, imellem sine Bred-
der, og imellem Træerne, med
Magt, saa intet Land imodstaae
den, indtil den bliver borte i Havet.

Ma se piaggia, o gel gli manca,
L'onda, ch' era si superba
Può tra i sassi, e in mezzo l'erba
Serpeggiando appena andar.

Fine dell' Atto secondo.

Men hvis det en regner, eller der en fal-
der Snee; saa fand den Bølge,
som før var saa stolt, neppe løbe
sagte frem imellem Steene og
Græsset.

Ende paa den anden Act.

Fre-

Atto Terzo.

Scena I.

*Camera remota negl' Appartamenti Reali
con sedie.*

Tolomeo, Cornelia, e Cleopatra.

Tol. **T**iranno, traditore
Tu chiami Tolomeo? *(a Cor.)* Empio, ed ingiusto
Tu il German? *(a Cleopatra.)* Nel mio Regno
Contro me si congiura,
Contro me si fan voti.
Io punirvi a mia voglia ambe potrei:
Cesare più non vive,
E ubbidirmi convien. Sposa d' Achilla
Cleopatra farà.

Cleo. Sì vil non sono.

Tol. E tu Cornelia, o nemica o Conforte,
Esser oggi mi dei.

Cor. Pria della morte.

Tol. Non più: mi udiste, al mio voler conviene
Umiliar l' intempestivo orgoglio.
Rissolvete.

Cleo. Non posso.

Cor. Ed io non voglio.

(s' alza da sedere.)

Troppo fin' or sofferfi
Le tue barbare voci. Efferti deggio

O con-

Tredie Act.

Første Scene.

Et hemmeligt Kammer i de Kongelige Gemakker med
Stoele.

Ptolomæus, Cornelia, og Cleopatra.

Ptol. Kalder du Ptolomeum, en Tyran, og en
Forrædere!

(til Cornelia.)

Og kalder du din Broder en ugudelig, og
uretsfærdig?

(til Cleopatra.)

Jeg mærker at man sammensværges sig imod
mig i mit Rige, og at man gjør Sammenrot-
telse. Jeg kunde straffe eder begge toe om
jeg vilde; Cæsar er nu død, og I bør være
mig lydige. Cleopatra skal være Achilleæ
Brud.

Cleo. Saa nederdrægtig er jeg en.

Ptol. Og du Cornelia, skal i Dag enten være min
Fiende eller og min Gemahl.

Cor. Før vilde jeg døe.

Ptol. Det er nok: I har hørt hvad jeg har sagt,
og i bør ydmyge Eders utidige Hojmod efter
min Billie. Betænker eder.

Cleo. Det fand jeg en.

Cor. Og jeg vil en.

(hun staaer op.)

Jeg har alt forlænge hørt og taalt dine bar-
bariske Ord. Skal jeg enten være din Ge-
mahl

giusto
gno

ne

con-

O consorte, o nemica? Odimi dunque:
Io nemica ti sono, odio il tuo volto,
Abborro il nome tuo; Sappi che sei
Un oggetto di sdegno agl'occhi miei.

Tol. Va superba, ed aspetta
Sovra te l'ira mia. Tu pur ingrata
Il mio sdegno paventa,

(parte.)

Cleo. Empio, crudele
Mi rapisti il mio ben; Tu m' involasti
La mia felicità. Che mai di peggio
Farmi potrai? Su via provati, ed usa
La tirannide tua,

Tol. Sarai contenta;
Scelerata morrai,

Scena II.

Achilla, e detti.

Ach. Signor ritorno
Tinto del sangue de' nemici tuoi.
Or la promessa tua - - -

Tol. Me la rammento:
Ma Cleopatra or morrà,

Ach. Come!

Cleo. Da un empio,
E da un Tiranno altro aspettar non puoi,
Ricompensa così gli amici suoi.

Ach. Ma se ingiusto ti rendi - - -

Tol.

mahl eller din Siende? saa hør da: Jeg er din Siende, jeg fand en liide at see dig; Jeg har Afsky for at høre dit Navn nævne; og viid at du i mine Døne er en Person, som opvækker kuns min Breede, og Forbittrelse.

(gaaer.)

Ptol. Gaae dit Hofmodige, og vær forsikret at du skal fornemme Virkningen af min Breede. Og du Urafnemmelige maae og frygte for samme.

Cleo. Du Ugudelige, Gruesomme du har berøvet mig min Skat; du har berøvet mig min Ufsalighed. Hvad fand du vel gjøre mig værre? Forsøg det engang, og øv dit Tyrannie.

Ptol. Du skal blive fornøyet: Du skal døe din Misdæderste.

Anden Scene.

Achilles og de forrige.

Ach. Jeg kommer igien, Herre, bestænkt med dine Sienders Blod. Nu dit Løfte. = = =

Ptol. Jeg erindrer det: Men nu skal Cleopatra døe.

Ach. Hvorledes!

Cleo. Af en Ugudelig, og af en Tyran fand du en vente andet: Saaledes betaler han sine Benner.

Ach. Men du gjør en Uret = = =

Tol. E 5 Ptol.

Tol. Olà t' aqueta,
Rissolsti già: Vada Cleopatra, e mora;
E tu più cauto il mio comando adora.

Taci: Non v' è più speme;
Basta: Mi tenti in vano;
Ardo di giusto sdegno:
Nò, non sperar pietà.

Hà la clemenza ancora
I giusti suoi confini,
Quand' ella passa il segno
Suol divenir viltà.

Scena III.

Cleopatra, ed Achilla.

Cleo. Udisti?

Ach. Ah se non sdegni,
Mio ben, l' affetto mio, saprò sottrarti
Dall' ire del German.

Cleo. Voglio vendetta.
Se ti cale di me, se la mia destra
Può fare il tuo riposo,
Mora l' indegno, e tu sarai mio sposo.

Ach. Bella, t' ubbidirò; pensa che sei
Quella tu, che dirige i moti miei.

Cleo. Va, m' obbedisci, ardito
Uccidi l' inumano.

Ach. E mia farai?

Cleo. Sì. (Tu lo spera in vano.)

(da se, e parte.)

Ach.

Ptol. Jeg befaler dig at du skal tie; jeg har allerede besluttet det, at Cleopatra skal døe; og tag du dig bedre i Algt med at adlyde hvad jeg befaler.

Tie stille: Der er intet Haab meere; Det er nok: Du beder mig forgiæves; Jeg brænder af en retinæsig Breede; Men, du maae ey haabe at jeg har Medlidenhed med hende.

Mildheden har ogsaa sine rette Grændser, men naar du gaaer over samme, saa bliver den til Blødhertighed.

Tredie Scene.

Cleopatra og Achilles.

Cleo. Hørte du det?

Ach. Ach allerkiereſte, hvis du ey foragter min Kierlighed, saa ſkal jeg nok frie dig fra din Broders Breede.

Cleo. Jeg vil have Hævn. Hvis du har mig Kier, og hvis det er din Fornoyeſe at faae min Haand paa Egteſkabs Løſte, ſaa lad den Uværdige blive dræbt, og ſaa ſkal du blive min Brudgom.

Ach. Jeg ſkal adlyde dig, min Deylige: ach tænk at du er den ſom regierer over alle mine Tanker og Gierninger.

Cleo. Gaae da og adlyd mig, tag Moed til dig, og dræb denne Umeneſſelige.

Ach. Og vil du da være min?

Cleo. Ja. Men du haaber det forgiæves.

(for ſig ſelv og gaaer.)

Ach.

re.)

Ach.

Ach. Nel sen mi giubila
Sperando il core;
Sento rinascere
Novello ardore;
La forte barbara
Si placherà.

Il cielo nubilo
Sempre non dura,
L'aria serenasi
Tornando pura:
Non sempre misero
Mio cor farà.

Scena IV.

Tolomeo, Cornelia, poi Sesto Fanciullo.

Tol. Desti luogo nell' alma
A consiglio miglior?

Cor. L' ottimo eleffi.

Tol. E mia sposa farai?

Cor. Quest' è il peggiore.

Tol. Posso farmi ubbidire.

Cor. Usa tua forte.

Tol. Cornelia, tu morrai.

Cor. Morrò da forte.

Tol. Quà se le rechi il Figlio.

(vien condotto Sesto.)

Cor.

Ach. Mit Hierte fryder sig i Haabet;
jeg fornemmer at jeg faaer frisk
Moed igien; Den umilde Skiebne
vil nu blive tilfredsstillet.

Himlen bliver ey altid bedækt med mør-
ke Skyer, Lufften bliver klar og
renser sig igien: Og mit Hierte
bliver ey altid elændigt.

Fjerde Scene.

Ptolomeus, Cornelia, og derefter Barnet
Sirtus.

Ptol. Har du givet et bedre overlæg Rum i dit
Sind?

Cor. Jeg har udvalgt det Beste.

Ptol. Og bliver du min Bruud?

Cor. Dette er det værste, jeg kunde udvælge.

Ptol. Men jeg fandt faa dig til at adlyde.

Cor. Benyt dig af din Skiebne.

Ptol. Cornelia, du skal døe.

Cor. Ja, men jeg skal døe med Standhaftighed.

Ptol. Lad hendes Søn blive bragt hid til hende.

(Sirtus bliver fremført.)

to Sesto.)

Cor.

Cor.

Cor. Il Figlio ancora hà della madre il core,
Ne teme l' ira tua.

Tol. S' uccida, e allor vedrò ---

Cor. Vevrai crudele
Che vaccillar non sò. Vanno mio Figlio,
Fra l' ombre generose
Del Padre tuo tradito
Ricerca, e di: la Madre mia fra poco
A queste nere foglie
Mi seguirà, ma qual dovea, tua Moglie,

Tol. E nutre la tua Roma
Alme sì difumane?

Cor. A questi segni
Riconosci qual sia
La mia fortezza, e la costanza mia.

Tol. Lascialo dunque,

Cor. Anima mia, mio pegno
Emula i tuoi maggiori,
Sei Figlio di Pompeo,
Romano sei; Va da Romano, e mori.

(lo Baccia. e poi lo lascia.)

Tol. Nò, nò quivi s' arresti,
Sù gl' occhi le si sveni,
E veda come forte
Il Figlio di Pompeo soffra la morte!

Cor. Barbaro! Dei! chi vidde
La pietà d' una Madre
In più strano periglio!
Tiranno, eccoti il sen,

Tol. Muoja il tuo Figlio.

Cor.

Cor. Sønnen har ogsaa Moderens Hierte, og frygter ey for din Breede.

Ptol. Han skal dræbes, og saa vil jeg see " " "

Cor. Du skal faae at see, Gruesome, at jeg ey kand blive vankelmødig. Gaae min Søn; og søg imellem de Edelmødige skygger efter din forraadte Fader, og siig ham: Min Moder skal inden kort Tiid følge efter mig, hid til disse mørke Boeliger, men som hun burde, og som din Ægtefælle.

Ptol. Men findes der og vel i Rom saa umenneskelige Sieler?

Cor. Ja herpaa kand du fiende hvor stor min Standhaftighed, og Bestandighed er.

Ptol. Lad ham da gaae.

Cor. Min Siel, mit Pandt paa min Ægtefærlighed, stræb efter at ligne dine Forsædre, du er Pompeji Søn, du er en Romere; gaae da, og døe som en Romere.

(hun kysser ham, og slipper ham.)

Ptol. Ney, ney, her skal han blive, han skal dræbes for hendes Dyne, at hun kand see med hvilken Standhaftighed Pompeji Søn liider Døden.

Cor. Barbar! O Guder! hvem har nogen Tiid seet en Moders Medlidenhed i større Kniibe! Tyran, der er mit Bryst.

Ptol. Ney, din Søn skal døe.

Cor.

Cor. Figlio!

Tol. Che! tu sospiri?
Eseguita l' impero.

(ad una Guardia.)

Cor. Empio, innumano, Chi ti destò nel seno
Sì barbàra empietà! Sù gl' occhi miei
Svenar quell' innocente?
Voi lo vedete, e lo soffrite, o Dei?

Tol. Porgimi la tua destra,
Et il figlio vivrà,

Cor. Nò, sì gran prezzo
Non val la vita sua. Pria che acconsenta
All' indegno Imeneo
Quest' innocente vittima s' uccida.
Prendi l' ultimo bacio.
Più non mi fai pietà, Tenero pianto
Più non tramanda il ciglio.
Salva sia la mia gloria, e muoja il Figlio.

Tol. Superba, spietata!

Cor. Tiranno, crudele!

Tol. Un' anima ingrata,

Cor. Un core infedele,

Tol. Non vidi,

Cor. Non feppi

Cor. Ach min Søn!

Ptol. Hvad! Sukker du? fuldfør min Befaling.

(til en af Bagten.)

Cor. Du ugudelige, umenneskelige, hvem har opsået dit Hierte til en saa Barbarisk Grusomhed? O Gud! seer og taaler J dette?

Ptol. Giv mig din Haand, saa skal din Søn leve.

Cor. Men saa høn Vriis søtter jeg en paa hans Liv og førend jeg samtnkker i dette skammelige Egteskab saa maae man heller dræbe dette uskyldige Offer. Tag det sidste Kys. Nu ynker og bearæder jeg dig en meere. Jeg maae frelse min Dre, ved det at min Søn dør.

Ptol. Du stolte, imedlidende!

Cor. Grusomme Tyran!

Ptol. Saa ufaknemmelingen Siel

Cor. Saa troeløs et Hierte

Ptol. Har jeg aldrig seet.

Cor. Jeg har aldrig hørt.

a 2. Peggior di te.

Che abisso d' affanni!

Congiura a miei danni,

Il cielo per me.

(partono per parti opposte.)

Scena V.

Atrio magnifico, che introduce al Tempio, ove si vede il Simulacro di Pompeo.

Cesare in abito mentito con seguito de' Romani vestiti all' Egiziana.

Ces. Ecco l' Atrio, ecco il Tempio, ancor non veggo
 La Vedova superba, il Rè Tiranno.
 E farà ver, che di Cornelia il core
 Abbia l' odio cangiato in dolce amore?
 E ver farà, che Cleopatra il mio bene
 Così presto annodò d' altre catene?
 Nol credo, nò: qualche fatal arcano
 Quì si nasconde; ad ispiarne il vero
 Mi celerò frà queste mura. a caso
 Dal periglio dell' onde
 Il Ciel non mi salvò; con queste spoglie
 Non conosciuti, inosservati, Amici,
 Restiam per poco; ancor tempo ci resta,
 Quì dove regnà il più crudel Tiranno
 Per rifarcir di nostra fama il danno.

Temo

Begge: Nogen værre end du.
 Hvilken stor Tvivlraadighed!
 Himlen har samsvoret
 Sig til min Undergang.

(De gaaer bort hver til sin Side.)

Femtende Scene.

Et prægtigt Baabenhuus, som vender ind til Templet,
 hvort Pompeji Billede sees.

Cæsar forklædt, med Sølgestab af Romerske
 Soldater klædte paa Egyptisk.

Cæsar. Her er Indgangen, og her Templet, endnu
 seer jeg hverken den hofmodige Enke, eller den
 tyranniske Konge. Og er det vel muligt, at
 Cornelia Hjerter fandt have omiskiftet Had til
 sød Kierlighed? Og mon det er sandt, at min
 allerkiæreste Skat Cleopatra fandt saa hastig
 have ladet sig binde i andre Kierligheds Baand?
 Nej, det troer jeg en, her maae være nogen
 ulykkelig Hemmelighed skjult herunder; for
 at udforske Sandheden, vil jeg skyle mig her
 imellem disse Muure; forgiæves har Himlen
 en frelst mig fra Bolgernes Fare; i denne
 Klædedragt kiender ingen os; lader os skyle
 os her mine Venner, en liden Tiid; Nu er
 vi her hvor den allergrummeste Konge regie-
 rer, og nu har vi Tiid og Leylighed nok til at
 erstatte den Skade vi har lidt paa vores
 Rngte.

Temo per l' Idol mio:

Fremo con chi l' offende;

Non sò se' più m' accende

Lo sdegno, o la pietà.

Salvar chi m' innamora,

O vendicar vogl' io:

Altro pensar per ora

L' anima mia non sà.

Scena VI.

Cornelia poi Tolomeo.

Cor. Ombra del caro Sposo,
 Deh per pochi momenti
 Parti, e rivolgi da quest' are il guardo;
 Duro fato mi sforza
 Lo sdegno a simular. Lepido, Achilla,
 Di tue vendette ormai
 I ministri faran: Sol che permesso
 L' empio Tiranno intanto
 Mi sia di lusingar. Se questa è colpa,
 Numi, se in ciò v' offendo,
 Lo potete vietar. Fulmine scenda
 Ni ferisca, mi abbatta,
 Mi unisca al mio consorte,
 E lo spirto infelice
 Ritrovi almen qualche riposo in morte.

Om-

Jeg frygter for at der er hændtes min
Gudinde noget ondt; og jeg er for-
bittred imod den som gjør hende
Fortred; jeg veed ey om det er
Kierlighed, eller Breede som meest
antænder mig.

Jeg vil enten frelse, eller hævne den jeg
elsker: Og fornærværende Tiid
kand min Stæl ey tænke paa
andet.

Sextende Scene.

Cornelia, siden Protolomeus.

Corn. O du min fære Mand's Skygge, jeg beder
dig, gaae her fra, i nogle faae Dneblif, og
vend dine Dyne fra dette Altare; Mit haarde
Siebne nøder mig til at fordølge min Breede.
Lepidus og Achillas skal nu være de som skal
skaffe dig Hævn: Naar det imidlertiid er mig
allene tilladt at holde gode Miiner med den
ugudelige Tyran. Dersom dette er en For-
seelse, o I Guder! dersom jeg dermed fortør-
ner eder, saa kand I jo afværge det. Lader
en Lynild falde, og dræber mig og forener
mig med min Mand, at min uhyksalige Siel
kand i det ringeste i Døden finde nogen Roe
og Hvile.

Ombra del caro Sposo,
 Perdona a un' infelice;
 E se ingannar mi lice,
 Per dar a te riposo,
 Ombra diletta, e cara,
 Vendetta avrai da me.

Tol. Giorno è questo di Feste,
 E giorno è di vittorie:
 Vieni mia Sposa; e voi
 Sacri ministri, incominciate il rito.

Cor. (Lepido ancor non veggo.)

Tol. Il più bel laccio
 Non strinse amore. Idolo mio, t'abbraccio,

Cor. Fermati Tolomeo:
 Prima mira quel fasso, ivi s'asconde
 Quello che ospite, e amico
 Tu privasti di vita.
 (E Lepido non viene, ah son tradita!)

Tol. Dopo che amor ne strinse,
 Chi più querele, e più rigor, che pianto?
 Vieni non induggiar.

Scena VII.

*Achilla, e Lepido con Soldati, poi Cesare dall' altra
 parte co' suoi, e detti.*

Ach. Mora l' indegno.

Lep. Il Tiranno s'uccida,

Tol.

O du min kiere Mands Skygge tilgiv
og forlad en Ulykkelig; Og om det
er mig tilladt at forstille mig, for
at skaffe dig Røe, saa skal du aller-
kiereste Siæl, ved mig faae Hævr.

Ptol. I Dag er det en høytiidelig Dag, det er en
Seners-Dag: Kom du min Bruud; og I
Templets hellige Præster, begynder Oftringen.

Cleo. (Og endnu seer jeg en Lepidum.)

Ptol. Kierlighed har aldrig knyttet et denligere
Baand. Min Gudinde, lad mig omfavne
dig.

Cor. Men holdt, Ptolomeus, see først til den Urne,
deri skjules den, som tog sin Tilflugt til dig,
som var din Ven, og som du har skildt ved
Livet.

(Og Lepidus kommer en. Ach jeg er forraadt!)

Ptol. Efter at Kierlighed har foreenet os, hvortil
hielper da at du klager dig og græder længere?
Kom da, og tov en.

Syvende Scene.

Achillas, og Lepidus med Soldater, derefter
Cæsar fra den anden Side med sine,
og de forrige.

Ach. Den Uværdige skal døe.

Lep. Lad os dræbe den Tyran.

Tol. Ahimè chi mi soccorre!

Ces. Io ti diffendo.

Cor. Cesare, che pretendi?

Farti scudo del reo!

Amici, che tardate

L'empio sangue a versar! non vi spaventi

Di Cesare l'aspetto,

Anch'egli è traditore;

Ei v'ingannò: potria ingannarvi ancora;

S'uccida Tolomeo, Cesare mora.

Ach. Sì, moriranno entrambi - - -

Lep. Io non consento

Contro il sangue Roman volger la spada.

Achilla, in me tu scorgi

Un seguace non più, ma un tuo nemico.

Ces. Generosa Virtù!

Cor. (Tutto è perduto.)

Scena ultima.

Cleopatra, e detti.

Ach. Vedi, vedi Cleopatra

Il tuo cenno impedito; ucciso avrei

Il tuo crudel Germano,

Se Cesare non era.

Cleo.

Ptol. Ach er der ingen som hielper mig!

Cæs. Jeg skal forsvare dig.

Cor. Hvad, Cæsar, hvad vil du? vil du være den
Misdæderes Beskiermere! Mine Venner,
hvorfor bier J, at J ey udøser det ugudelige
Blod: lad Cæsars Nærværelse ey forstrække
eder, han er og en Forrædere; Han har be-
draget eder, og fand endnu bedrage eder;
Dræber baade Ptolomeum, og Cæsar.

Ach. Ja de skal begge døe = = = =

Lep. Jeg giver ey mit Samtykke til at drage Kaar-
den imod Romersk Blod. Og hvis du gjør
det Achillas, saa viid at du ey i mig har læn-
gere en Staldbroder men en Fiende.

Cæs. Hvilken en ædelmodig Dyd!

Cor. (Alting er forloren.)

Den sidste Scene.

Cleopatra og de forrige.

Ach. See her, Cleopatra din Befaling er bleven
forhindret. Jeg havde dræbt din grumme
Broder, hvis Cæsar ey havde været.

Cleo. Ah Dei! che miro,
 Cesare ancora vive? Idolo mio
 Pur ti riveggo ancor. Sospendi Achilla
 D'effeguir il disegno;
 Che se Cesare è meco, altro non bramo.

Ach. (Mie tradite speranze!)

Ces. Ancor Cornelia alfine
 Spero veder placata.

Cor. In van lo sperì:
 Più nemica che mai
 Cesare tu m'avrai, se invendicata
 Sono per tua caggion, tutto il mio sdegno
 Cade sovra di te. Fellone, io vado
 Allà Patria tradita, a Roma io torno.
 Vieni, colà ti aspetto.
 Contro di te solleverò la Plebe,
 Armar saprò il Senato,
 Confole traditor, mostro spietato.

(parte.)

Ces. Và pur, che non ti temo. Il Tempio è presso,
 Vadasi al Nume innanzi, e il cor divoto
 A lui, da cui dipende
 Nostra felicitade, Offriamo in voto.

Cho.

Cleo. Ach Guder! hvad seer jeg, lever Cæsar endnu? lad blive, Achillas at fuldføre Gierningen; Thi naar Cæsar er hos mig, saa forlanger jeg ey andet.

Ach. (Ach mit Haab er blevet skuffet!)

Cæs. Endnu haaber jeg dog endeligen at see Cornelia tilfredsstillet.

Cor. Det haaber du forgiæves: Cæsar, du skal nu have mig til Fiende, meere end nogen Tiid forhen. Efterdi jeg bliver uhævnnet for din Skyld, da skal al min Bredde og Forbitrelse falde paa dig. Du Forrædere, jeg skal vende om igien til Rom, til mit Fædreneland som du med List har undertvunget. Kom du der, der bier jeg efter dig. Jeg skal oprøre Almuen imod dig; Jeg skal bevæbne Raadet imod dig, du forræderste Consul, du umedliddende Udyr.

(hun gaaer.)

Cæs. Gaa du furs, jeg er ey bange for dig. Templen er næst herved, lader os gaae ind for Gudernes Alsyn, og frembyde til dem, som raader for vores Lykke, et Offer af hengivne og taknemmelige Hierte.

Cho=

Choro.

Dal feno di Giove

La pace discenda,

La candida pace

Che lieta ne renda,

La gioja, e il piacer.

E fugga Megera

Coll'orrida face,

Là, dove severa

Fà l'alme temer.

Fine del Dramma.

Chorus.

Jupiter send os din Fred herved, den op-
rigtige Eenighed som tilvenbrin-
ger Fornoyelse og Glæde.

Og lad Megera' flye bort herfra med sin
forfærdelige Ueenigheds Fakkell, til
dit Stæd, hvor hun med Grumhed
kommer Sicelene til at frygte.

Ende paa dette Skuespil.

